

Η ΑΚΟΛΟΥΘΗΤΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΛΛΙΟΛΑΔΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΙΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗΝ ΕΛΛΗΚΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ*

Του κ. ΣΤΑΥΡΟΥ Μ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗ

Εκτ. Καθηγητού Έφηρμοσμένης Οικονομικής τής Παντείου Άνωτάτης Σχολής Πολιτικών
Επιστημών και Έπιστημονικού Έρευνητού του Κ.Ε.Π.Ε.

1. Έθνικά και κοινοτικά κριτήρια χαράξεως τής ακολουθητέας άγροτικής πολιτικής.

Είναι αυτονόητον ότι μετά την πλήρη ένταξιν τής χώρας μας εις την Ε.Ο.Κ. ο καθορισμός έθνικης πολιτικής επί ενός συγκεκριμένου άγροτικού προϊόντος θα ακολουθητή την ύφισταμένην έκαστοτε κοινοτικήν πολιτικήν επί του προϊόντος. Τοϋτο σημαίνει άπώλειαν όλων τών «βαθμών έλευθερίας», τούς οποίους έχομεν διά τόν καθορισμόν έθνικης πολιτικής επί του προϊόντος, δηλαδή πλήρη εξάρτησιν μας εκ τής ακολουθουμένης κοινοτικής πολιτικής. Η άπώλεια όμως τής έλευθερίας μας αντισταθμίζεται από τó γεγονός ότι, μετά την πλήρη ένταξιν μας, θα έχομεν την δυνατότητα είσηγήσεως και έπομένως επηρεασμού τής ακολουθουμένης έκαστοτε κοινοτικής πολιτικής.

Όξυ πρόβλημα θα δημιουργήται όσάκις ή πολιτική τής Ε.Ο.Κ. θα έρχεται εις σύγκρουσιν με τó έθνικόν συμφέρον, μονομερώς έννοούμενον υπό τής χώρας μας. Διά νά άποφευχθοϋν αί δυσμενείς έντυπώσεις εις βάρος τής χώρας μας, είναι αναγκαίον νά προσανατολιζόμεν την έθνικήν μας πολιτικήν πρós την κοινοτικήν. Η μή συμμόρφωσις πρós την ακολουθουμένην κοινοτικήν πολιτικήν είναι δυνατόν νά μās προσκομίξη βραχυχρόνια όφέλη, μακροχρονίως

* Η παρούσα έργασία αποτελεί αναθεωρημένον τμήμα συλλογικής έρευνητικής μελέτης, ή όποία εξεπονήθη εις τó Κέντρον Προγραμματισμού και Οικονομικών Έρευνών κατά την περίοδον 1966 - 68. Τό δημοσιευόμενον μέρος αποτελεί έν τμήμα μόνον τής έργασίας, γράφην άποκλειστικώς υπό του συγγραφέως. Ο καθηγητής Α. Paulsen του Iowa State University of Science and Technology προσέφερε πολιτίμους συμβουλευτικάς έργασίας διά την έκπόνησιν τής συλλογικής μελέτης. Η δημοσίευσις τής παρούσης θεωρείται χρήσιμος έν όψει τών διαπραγματεύσεων πλήρους έντάξεως τής χώρας μας εις την Ε.Ο.Κ. Τό δημοσιευόμενον μέρος περιέχει κατά βάση τά συμπεράσματα τής σχετικής έργασίας.

δμως θά είναι εις βάρος του ἔθνικοῦ μας συμφέροντος. Διὰ τοῦτο ἄλλωστε, αἱ περιπτώσεις χωρῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ., αἱ ὁποῖαι ἀποκλίνουν ἐκ τῆς ἀκολουθουμένης ἐκάστοτε κοινοτικῆς πολιτικῆς εἶναι σπάνια.

Εἰς τὸ παρὸν διαγράφονται αἱ γενικαὶ κατευθύνσεις καὶ τὰ πλαίσια τῆς ἀκολουθητέας ἔθνικῆς πολιτικῆς ἐπὶ ἑνὸς προϊόντος, τοῦ ἐλαιολάδου, εἰς τοὺς τομεῖς :

- α) τῆς παραγωγῆς,
- β) τῆς διακινήσεως καὶ ἐμπορίας, καὶ
- γ) τῆς παρεμβάσεως καὶ προστασίας.

Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις προτείνονται βασικαὶ διαρθρωτικαὶ μεταβολαὶ εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐλαϊκῆς οἰκονομίας μας, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῶν τὰ καλύτερα δυνατὰ ἀποτελέσματα διὰ τὴν χώραν μας.

Ὁ βασικὸς κανονισμὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ε.Ο.Κ., ὁ ὁποῖος καθορίζει λεπτομερῶς τὰ ἐπὶ μέρους θεσμικὰ καὶ ἄλλα θέματα τῆς κοινῆς ἐλαϊκῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ., εἶναι ὁ ὑπ' ἀριθ. 136/22.9.1966 «περὶ συστάσεως κοινῆς ὀργανώσεως τῆς ἐμπορίας εἰς τὸν τομέα τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν».

ι τ

2. Τὰ γενικὰ κριτήρια τῆς κοινῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου.

Προτοῦ ἐξετάσωμεν τὴν στρατηγικὴν, τὴν ὁποίαν θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ μεγαλύτερα δυνατὰ πλεονεκτήματα ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς εἰς τὴν περίπτωσιν ἑναρμονίσεως τῆς ἔθνικῆς μας πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου μὲ τὴν κοινὴν ἐλαϊκὴν πολιτικὴν τῆς Ε.Ο.Κ., πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὰ γενικὰ κριτήρια, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ καθορισμὸς τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς (ἄρθρον 39 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης).

Τὰ γενικὰ αὐτὰ κριτήρια, ὡς διεμορφώθησαν καὶ ἀπὸ τὴν σχετικὴν πρακτικὴν, εἶναι τὰ ἑξῆς :

α) Αὐξήσεις τῆς παραγωγικότητος τῆς γεωργίας διὰ τῆς ἀποτελεσματικῆς χρησιμοποιήσεως ὄλων τῶν διαθέσιμων συντελεστῶν παραγωγῆς εἰς τὸν κλάδον.

β) Ἐξασφάλισις ἑνὸς ἱκανοποιητικοῦ εἰσοδήματος εἰς τοὺς παραγωγούς, μὲ σκοπὸν τὴν σμίκρυνσιν τοῦ χάσματος μεταξὺ τοῦ ἀγροτικοῦ καὶ μὴ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος.

γ) Προσανατολισμὸς τῆς παραγωγῆς (προϊόντων - ποικιλιῶν - ποιότητων) μὲ γνώμονα τὴν κοινοτικὴν ζήτησιν, δηλαδὴ τὴν ἐξασφάλισιν αὐτάρκειας εἰς τὸν χῶρον τῆς Ε.Ο.Κ.

δ) Διατήρησις ὑψηλοῦ βαθμοῦ ἀνταγωνιστικότητος ἐντὸς τῆς κοινῆς ἀγορᾶς τῆς Ε.Ο.Κ.

ε) Σταθεροποιήσις τῆς ἀγορᾶς καὶ τακτικὸς ἐφοδιασμὸς τῆς μὲ λογικὰς τιμὰς διὰ τὸν καταναλωτὴν.

στ) Σχετικῶς χαμηλὸν κοινοτικὸν δημοσιονομικὸν κόστος τῆς προτεινομένης πολιτικῆς προστασίας τῶν προϊόντων.

Εἶναι εὐνόητον ὅτι τὰ πλαίσια τῶν ἀνωτέρω κριτηρίων δεσμεύουν καὶ τὴν ἑλληνικὴν πλευρὰν κατὰ τὴν διαδικασίαν καθορισμοῦ καὶ ἐφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς τῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου μετὰ τὴν πλήρη ἐναρμόνισιν. Πρέπει ὅμως νὰ ἐχωμέν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ προταθεῖσα καὶ ἰσχύουσα ἤδη κοινὴ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου καὶ γενικώτερον ἡ κοινὴ ἀγροτικὴ πολιτικὴ τῆς Ε.Ο.Κ. ἐθεσπίσθη ἀρχικῶς βάσει βραχυχρονίων ἐνδείξεων, συμβιβασμῶν καὶ διαφορῶν ἀντιξοοτήτων καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀντανακλᾷ μίαν πολιτικὴν μονίμου χαρακτῆρος. Μακροχρονίως θὰ πρέπει νὰ ἀναμένονται μεταβολαὶ εἰς τὴν κοινὴν ἀγροτικὴν πολιτικὴν ὡς ἐκ τούτου καὶ ἡ ὑφισταμένη σήμερον κοινὴ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου (ἐνιαῖαι τιμαί, προστασία κ.λπ.) ἐνδέχεται νὰ ἀναθεωρηθῆ βάσει νεωτέρων στοιχείων καὶ πληροφοριῶν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ μεγάλοι σχεδιασταὶ τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ., ὅπως π.χ. ὁ Mansholt, προτείνουν ἤδη ἕνα σχέδιον συντονισμοῦ τῶν καλλιέργειων εἰς ὄλοκληρον τὸν χῶρον τῆς Ε.Ο.Κ. μὲ γινώμονα τὸ συγκριτικὸν πλεονέκτημα ἐκάστης χώρας-μέλους εἰς τὴν παραγωγὴν ἀγροτικῶν προϊόντων.

Αἱ γενικώτεραι συνθήκαι, αἱ ὁποῖαι ἐπηρέασαν τὴν διαμόρφωσιν τῆς χαραχθείσης κοινῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου, ἀναφέρονται εἰς τὸ σκεπτικὸν τοῦ βασικοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 136/22.9.1966 τῆς Ε.Ο.Κ., τὸ ὁποῖον ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

« 1. Ὅτι ἡ ἐντὸς τῆς Κοινότητος κατάστασις τῆς ἐμπορίας τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν φυτικῆς ἢ θαλασσίας προελεύσεως χαρακτηρίζεται ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς ἀνεπαρκειᾶς τῆς συνολικῆς παραγωγῆς, καὶ ὅτι, ἐπομένως, τὰ Κράτη-μέλη εἶναι στενῶς ἐξηρητημένα ἐκ τῆς διεθνoῦς ἀγορᾶς διὰ τὸν ἀνεφοδιασμόν των εἰς τὸν τομέα αὐτόν».

« 4. Ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς ἐλαίας καὶ ἡ παραγωγή τοῦ ἐλαιολάδου ἐνέχουν ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα εἰς τὴν οἰκονομίαν ὠρισμένων περιοχῶν τῆς Κοινοτήτος, ὅπου αἱ δραστηριότητες αὗται συνιστοῦν συχνάκις οὐσιώδη εἰσοδηματικὸν πόρον διὰ ἕν σημαντικὸν μέρος τοῦ πληθυσμοῦ. Ὅτι δι' ἀξιολόγους κατηγορίας καταναλωτῶν τὸ ἐλαιόλαδον ἀποτελεῖ τὴν σπουδαιότεραν πηγὴν λιπαρῶν οὐσιῶν».

Τὰ δύο βασικὰ δεδομένα, τὰ ὁποῖα ἐπηρέασαν ἀποφασιστικῶς τὴν χάραξιν τῆς κοινῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου εἰς τὴν Ε.Ο.Κ., εἶναι :

α) Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ε.Ο.Κ. εἶναι γενικῶς ἐλλειμματικὴ εἰς τὴν παραγωγὴν λιπαρῶν οὐσιῶν φυτικῆς ἢ θαλασσίας προελεύσεως.

β) Τὸ γεγονός ὅτι ἡ παραγωγή τοῦ ἐλαιολάδου ἔχει ἰδι-

αιτέραν σπουδαιότητα εις την οικονομίαν ώρισμένων περιοχών της Κοινότητας (Ιταλία).

3. 'Ακολουθητέα πολιτική εις την παραγωγήν έλαιολάδου μετά την πλήρη έναρμόνισιν.

Με βάσιν τὰ γενικά κριτήρια της κοινής αγροτικής πολιτικής της Ε.Ο.Κ. και δεδομένου ότι η Ε.Ο.Κ. ως σύνολον είναι έλλειμματική αγορά εις έλαιοκομικά προϊόντα (βλ. Παράρτημα, Πίναξ Ι)¹ ή πολιτική επί της παραγωγής έλαιολάδου εις την χώραν μας ενδείκνυται να ακολουθήση τας εξής γενικάς γραμμάς:

1) Ένδεικνυται η αύξησις της έγχωρίου παραγωγής έλαιολάδου προς κάλυψιν του κοινοτικού έλλείμματος εν συνεργασία με την Ιταλίαν, η όποία, εκμεταλλευομένη την μονοπωλιακήν θέσιν της επί του παρόντος εις την Κοινότητα, εφαρμόζει ήδη εκτεταμένον πρόγραμμα αύξήσεως της έλαιοπαραγωγής. Δι' αύξήσεως της παραγωγής της ή χώρα μας δύναται να καλύψη τὸ έλλειμμα της Ε.Ο.Κ. εις έλαιόλαδον εις σημαντικόν βαθμόν. Η έθνική μας παραγωγή θα πρέπει να έχη ως στόχον την κάλυψιν του ύφισταμένου κοινοτικού έλλείμματος (170.000 τόν.) και την έτησίαν αύξησιν της ζητήσεως έλαιολάδου εκ της αύξήσεως του πληθυσμού κατά 10.000 τόν. περίπου έτησίως². Η κάλυψις του συνολικού κοινοτικού έλλείμματος θα γίνη από κοινού μετά της Ιταλίας ως έπισημαίνεται εν συνεχείᾳ. Η παραγωγή της Γαλλίας είναι άσήμαντος εν σχέσει προς την συνολικήν κοινοτικήν παραγωγήν.

Η παραγωγή έλαιολάδου όμως εις την χώραν μας δέν θα πρέπει να αύξηθῆ άπεριορίστως αλλά μόνον καθ' ὃ μέτρον θα καλύπτῃ τὸ ύφιστάμενον κοινοτικόν έλλειμμα και την έτησίαν αύξησιν της ζητήσεως έλαιολάδου λόγω αύξήσεως του πληθυσμού της Ε.Ο.Κ. Πρέπει να τονισθῆ ότι η έλαιοκαλλιέργεια, συγκρινομένη προς άλλας καλλιέργειας ὅπως τὰ κηπευτικά, τὰ φρούτα και τὰ σιτηρά, δέν άποτελεῖ καλλιέργειαν ύψηλου ενδιαφέροντος διά την Ε.Ο.Κ. ως σύνολον.

Η ένίσχυσις της έλαιοκαλλιέργειας ένθαρρύνεται από την Ε.Ο.Κ. διά της καθιερώσεως ύψηλης επιδοτήσεως (AIDE) των παραγωγών έλαιο-

1. Την περίοδον 1971/72 αἱ 6 χῶραι-μέλη της Ε.Ο.Κ. είχαν συνολικήν κατανάλωσιν 719.000 τόν. Αἱ εισαγωγαι εκ τρίτων χωρῶν της περιόδου αὐτῆς ανήλθον εις 171.000 τόν. Η Ε.Ο.Κ. άποτελεῖ τὸν μεγαλύτερον εισαγωγέα έλαιολάδου εις τὸν κόσμον. Την περίοδον 1972/73 αἱ εισαγωγαι έλαιολάδου της Ε.Ο.Κ. ἔφθασαν τοὺς 251.000 τόν.

2. Η αύξησις του πληθυσμοῦ της Ε.Ο.Κ. (μετά την σχετικήν έπίπτωσιν των μεταβολῶν εκ της καθαρῆς μεταναστεύσεως) προβλέπεται ότι θα κυμανθῆ μεταξύ 0,6-0,9 % έτησίως. Βλ. C.E.E., Avant-projet de première programme de politique économique à moyen terme, Bruxelles, 1966.

νάσματα ελαιολάδου θα διατίθενται έξ ολοκλήρου εις την Ε.Ο.Κ. με αποτέλεσμα την απαλλαγην της χώρας εκ της συσσωρεύσεως αποθεμάτων, την μείωσιν των δαπανών αποθηκείσεως κ.λπ. Έπομένως έφ' όσον εξασφαλίζεται ή διάθεσις του προϊόντος, ή έθνική πολιτική επί του ελαιολάδου, άπηλλαγμένη εκ του προβλήματος της διαθέσεως, πρέπει να στρέψη τó ενδιαφέρον της εις την βελτίωσιν και την καλύτεραν όργάνωσιν της παραγωγής.

3) Ένδείκνυται ή εξειδίκευσις της ελαιοπαραγωγής εις τας περιοχάς εκείνας, αί όποίαι παρουσιάζουν συγκριτικόν πλεονέκτημα παραγωγής τόσον έντός του ελληνικού όσον και έντός του κοινοτικού χώρου. Ός κριτήριον προσδιορισμού των ζωνών καλλιέργειας έντός της ευρύτερας Κοινότητας είναι δυνατόν να ληφθ ή απόδοσις ελαιολάδου κατά ελαιόδενδρον ή ή καθαρά χρηματική στρεμματική απόδοσις.

Ός πρός την χωροταξικήν κατανομήν των καλλιεργουμένων εκτάσεων εις την χώραν μας (έφ' όσον τó επιτρέπουν αί σχετικái οικονομικái συνθήκαι) ή ελαιοκαλλιέργεια ένδεικνυται να αναπτυχθ ή μακροχρονίως εις τας ήμιορεινάς και όρεινάς τοποθεσίας δεδομένου ότι αί πεδινái εκτάσεις ένδεικνυται να χρησιμοποιηθοϋν¹ εις άλλας δυναμικώτερας καλλιέργειας, αί όποίαι έχουν ευνοϊκώτεραν μακροχρόνιον προοπτικήν εις τόν χώρον της Ε.Ο.Κ. (κηπευτικά, φρούτα κ.λπ.) οϋτω τó ποσοστόν καλλιεργουμένων πεδινών εκτάσεων εις την ελαιοκομικήν παραγωγήν φαίνεται ότι είναι λίαν ύψηλόν (38,1 % τó 1965) και ως εκ τούτου θα πρέπει να ληφθοϋν μέτρα διά την βαθμιαίαν επέκτασιν των ελαιώνων από τας πεδινάς πρός τας ήμιορεινάς και όρεινάς περιοχάς (βλ. Παράρτημα 2).

4) Η πολιτική εξειδικείσεως εις την παραγωγήν ελαιολάδου κατά ζώνας καλλιέργειας πρέπει να συνδυασθ ή με τόν εκσυγχρονισμόν της ελαιοκομίας γενικώτερον και ιδίως με διευρυνσιν του μεγέθους εκμεταλλείσεως των ελαιοκομικών μονάδων. Η ύφισταμένη κατανομή παραγωγικών ελαιοδένδρων (βλ. Παράρτημα, Πίναξ 3) με την μεγαλύτεραν συχνότητα (66,6%) κατανομής των ελαιοκομικών εκμεταλλείσεων εις τας κλίμακας των «1-49» και «50 - 199» ελαιοδένδρων κατά άγροτικήν οικόγένειαν δέν προσεγγίζει πρός τó γενικώς απο-

1. Κατά τó 1965 ή κατανομή 88.110.963 παραγωγικών ελαιοδένδρων εις όλóκληρον την χώραν από άπόψεως διαμορφώσεως καλλιεργουμένων έδαφών ειχεν ως εξής :

	Έλαιόδενδρα	Ποσοστόν (%)
α) Εις πεδινάς περιοχάς	33.586.249	38,1%
β) Εις ήμιορεινάς περιοχάς	28.858.095	32,8%
γ) Εις όρεινάς περιοχάς	25.666.619	29,1%
	88.110.963	100,0%

δεκτόν optimum μέγεθος. Θά πρέπει νά ληφθοῦν μέτρα ἐνθαρρύνοντα τήν δημιουργίαν ἐλαιοκομικῶν ἐκμεταλλεύσεων μέ συγκέντρωσιν τῶν μονάδων ἐκμεταλλεύσεως εἰς μεγαλύτεραν κλίμακα παραγωγῆς. Τά πλεονεκτήματα τῆς πολιτικῆς αὐτῆς θά εἶναι λίαν εὐνοϊκά ἀπό ἀπόψεως κόστους παραγωγῆς ἐλαιολάδου καί ἐξασφαλίσεως διαθεσίμων πόρων πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλους δυναμικότερους κλάδους τῆς ἀγροτικῆς καί μὴ ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

Ἡ διεύρυνσις τοῦ μεγέθους τῶν ἐκμεταλλεύσεων διὰ συστηματικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναδασμοῦ καί πλέον ἐκσυγχρονισμένων μεθόδων, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ «ὄμαδική καλλιέργεια»¹, θά συμβάλῃ εἰς τήν ἐνίσχυσιν τῶν ἐπενδύσεων εἰς τὸν τομέα τοῦτον (π.χ. κατασκευὴ λεκανῶν συλλογῆς ὀμβρίων ὑδάτων), εἰς τὴν ἀποτελεσματικωτέραν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν (π.χ. τοῦ δάκου διὰ ἀεροφυτελεσματικωτέραν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν (π.χ. τοῦ δάκου διὰ ἀεροφυτελεσματικωτέραν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν), εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐπιπέδου παραγωγικότητος κ.λπ. Ἄλλ' ἡ διεύρυνσις τοῦ μεγέθους τῶν ἐλαιοκομικῶν ἐκμεταλλεύσεων θά πρέπει νά συνδυαζοῦνται μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας εἰς τὸν κλάδον. Ἡ σθῆ μὲ τὴν εἰσαγωγὴν βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας εἰς τὸν κλάδον. Ἡ σχετικὴ προσπάθεια πρέπει νά στραφῇ εἰς φυτεύσεις τῶν πλέον παραγωγικῶν ποικιλιῶν (ἀναλόγως τῶν οἰκολογικῶν συνθηκῶν τῶν διαφόρων περιφερειῶν), εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς συγκαλλιέργειας μετὰ σιτηρῶν καί εἰς τὴν διάδοσιν τῆς συγκαλλιέργειας μετὰ ψυχανθῶν (λόγῳ τοῦ ἐμπλουτισμοῦ τοῦ ἐδάφους εἰς ἄζωτον), εἰς τὴν ἐφαρμογὴν κανονικῶν ἀποστάσεων, εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς λιπάνσεως καί τῶν κλαδευμάτων ἀνανεώσεως κ.λπ. Ἰδιαίτερα ἔμφασις θά πρέπει νά δοθῇ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν νέων φυτειῶν χαμηλῶν δενδρυλλίων καί πυκνῶν φυτεύσεων διὰ τὴν αὔξησιν τῆς ἀποδόσεως καί κυρίως τὴν μείωσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας διὰ τὴν συλλογὴν καί τὴν παροχὴν τῶν ἄλλων καλλιεργητικῶν φροντίδων. Ἦδη εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐφαρμόζονται προγράμματα ἐπεκτάσεως τῆς ἐλαιοκομίας ἐπὶ ἐκσυγχρονισμένων βάσεων (νέαι φυτεῖαι). Ἡ καθυστέρησις τῆς χώρας μας εἰς τὸν ἐν λόγῳ τομέα θά ἐξασθενίσῃ τὴν ἀνταγωνιστικὴν μας θέσιν μακροχρονίως ἐν τῷ τῆς Ε.Ο.Κ.

5) Ἡ παραγωγή ἐλαιολάδου ἐξαρτᾶται εἰς σημαντικὸν βαθμὸν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν καί τῶν τιμῶν τῶν ὑποκαταστάτων τοῦ ἐλαιολάδου, δηλαδὴ τῶν ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων (σπορέλαια κ.λπ.). Διὰ τοῦτο ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς ἐλαιολάδου θά πρέπει νά προσδιορίζεται πάντοτε ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν φυτικῶν ἐλαίων πρὸς ἀποφυγὴν δυσμενῶν ἐπιπτώσεων βραχυχρονίως καί μα-

1. Ἡ ὄμαδική καλλιέργεια (Group farming) ἀποτελεῖ ἕνα νέον θεσμόν καλλιέργειας, κατὰ τὸν ὁποῖον διάφοροι γεωργικαὶ ἐκμεταλλεύσεις μὲ ὁμοιογενῆ κατὰ κανόνα καλλιέργειαν συνενώνουν εἰς ἐνιαίαν διοίκησιν, λειτουργίαν καί ἐκμετάλευσιν ὅλους τοὺς παραγωγικοὺς συντελεστάς των, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς γεωργικῆς ἐκτάσεως. Πρέπει νά τονισθῇ ὅτι ἡ συνένωσις αὐτὴ δὲν συνεπάγεται συλλογικὴν ἰδιοκτησίαν τῶν μέσων παραγωγῆς τῆς γεωργίας. Βλ. O.E.C.D. Group farming Paris 1971.

κροχρονίως. Ἐν προκειμένῳ ἡ χώρα μας πρέπει νὰ εἶναι ἐτοίμη νὰ ἐδου-
 γραμμισθῆ μετὰ τὴν πολιτικὴν τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπὶ τῶν λοιπῶν φυτικῶν ἐλαίων. Ἐπει-
 δὴ εἰς τὰς χώρας-μέλη τῆς Ε.Ο.Κ. (πλὴν τῆς Ἰταλίας) ἡ κατανάλωσις τῶν λοι-
 πῶν φυτικῶν ἐλαίων εἶναι περισσότερον διαδεδομένη ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἐλαι-
 ὄλαδον, μελλοντικῶς δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀποκλεισθῆ τὸ ἐνδε-
 χόμενον ἐθισμοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων καταναλωτῶν εἰς
 τὴν χρῆσιν τῶν λοιπῶν φυτικῶν ἐλαίων, ὁπότε ἐνδείκνυ-
 ται νὰ ἀναπροσανατολισωμεν τὴν παραγωγικὴν πολιτικὴν μας ἐπὶ τοῦ ἐλαιολά-
 δου. Πρέπει ὅμως οἱ διαιτολόγοι νὰ διαφωτίσουν τοὺς καταναλωτὰς διὰ τὰ συγ-
 κριτικὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἐλαιολάδου καὶ τῶν λοιπῶν φυτικῶν ἐλαίων ἀπὸ
 ἀπόψεως ὑγείας καὶ θρεπτικῆς ἀξίας. Ἡ διάδοσις τῆς πληροφορίας ὅτι τὸ ἐλαιό-
 λαδον ἔχει ὑψηλὴν ἀξίαν διὰ τὴν ὑγίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιστημονικὰ τεκμηριω-
 ριωμένη, θὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἀνταγωνιστικὴν θέσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐλαιολάδου
 ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἐλαιολάδον ἀντιμετωπίζει τὸν ἐντονὸν ἀντα-
 γωνισμὸν τῶν ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων (ἀνταγωνισμὸν προτιμήσεων καὶ κυρίως
 ἀνταγωνισμὸν τιμῶν) εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁ παράγων αὐτὸς κατὰ
 τὸν καθορισμὸν τῆς μικροχρονίου πολιτικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς
 εἰς τὴν χώραν μας.

6) Ἐνδείκνυται νὰ ἀντιμετωπισθῆ κατὰ τρόπον ἀ-
 ποτελεσματικὸν τὸ πρόβλημα τῆς ἐγκαίρου συγκομι-
 δῆς τοῦ προϊόντος λόγῳ τῆς παρατηρουμένης ἐλλεί-
 ψεως ἐργατικῶν χειρῶν κατὰ τὴν περίοδον τῆς ὄρι-
 μάνσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου. Τὸ πρόβλημα τοῦτο γίνεται ὀξύτερον
 λόγῳ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς μεταναστεύσεως καὶ τῆς παρατηρουμένης
 ἐντόνου στενότητος ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τὴν γεωργίαν, ἰδίως κατὰ τὰς περιό-
 δους τῆς συγκομιδῆς, ἐνῶ παραλλήλως αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλαιοδένδρων
 τῆς χώρας καὶ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπιμήκυνσις τοῦ χρόνου συγκομιδῆς τοῦ προϊ-
 ὄντος. Οὕτω, κατὰ τὴν περίοδον τῆς συγκομιδῆς τοῦ προϊόντος ἐνδείκνυται νὰ
 ὀργανωθῆ ἡ μεταφορὰ ἐργατῶν διὰ τῆς παροχῆς κινήτρων καὶ εὐκολιῶν μετακι-
 νήσεως πρὸς τὰς περιοχὰς καλλιέργειας τῆς ἐλαίας καὶ νὰ ἀναζητηθοῦν μέθοδοι
 ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς συλλογῆς τοῦ προϊόντος.

7) Ἐνδείκνυται νὰ προωθηθῆ ἡ ἔρευνα ἐπὶ θεμά-
 των παραγωγῆς, ἐμπορίας καὶ διαδόσεως τοῦ ἐλαιο-
 λάδου. Ἡ βελτίωσις ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς τῆς ἀνταγωνιστικότητος τῆς
 χώρας εἰς τὴν ἐλαιοκομίαν προϋποθέτει τὴν διεξαγωγὴν ἐρεῦνης διὰ τὴν ἀντι-
 μετώπισιν πολλῶν προβλημάτων τοῦ κλάδου (προσβολὴ ἀσθενειῶν, χαμηλαὶ
 ἀποδόσεις, τοπικαὶ κλιματολογικαὶ συνθήκαι κ.λπ.). Τὸ ὑφιστάμενον Ἴνστι-
 τοῦτον Ἑλαίας ἐν Κερκύρα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ ἄλλα ἐλαιο-
 παραγωγικὰ διαμερίσματα τῆς χώρας, οἱ δὲ Σταθμοὶ Ἐρεῦνης Χανίων καὶ Λέσβου
 ἔχουν βασικὰς ἐλλείψεις εἰς ἐξειδικευμένον προσωπικὸν καὶ ἐξοπλισμὸν. Ἐνδεί-
 κνυται ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἐρεῦνης εἰς τὸν τομέα τῆς ἐλαιοκομίας δεδομένου ὅτι
 αὕτη συμβάλλει θετικῶς εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος τοῦ κλάδου.

Πρέπει να σημειώσωμεν ότι εις τὸν τομέα τῆς ἐρεῦνης ἐν προκειμένῳ ὑστεροῦμεν εἰς σημαντικὸν βαθμὸν ἐναντι τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰσπανίας.

8) Ἡ χώρα μας θὰ δύναιται, ἀνεξαρτήτως τῶν περιορισμῶν τῆς κοινῆς ἐλαικῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ., νὰ χορηγήῃ βοήθειαν κοινωνικῆς μορφῆς εἰς ὄλους τοὺς παραγωγούς (καὶ ἐπομένως τοὺς ἐλαιοπαραγωγούς) πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνισχύσεως μιᾶς καθυστερημένης περιοχῆς ἢ εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ παραγωγοὶ ὑφίστανται ζημίας λόγῳ ἐκτάκτων γεγονότων (ἐκ θεομηνιῶν ἢ ἄλλων καταστροφῶν). Ἡ χορήγησης βοηθείας ἐν προκειμένῳ προβλέπεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 92 καὶ 93 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης καὶ ἀνακοινοῦται εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ε.Ο.Κ.¹

4. Ἀκολουθητέα πολιτικὴ εἰς τὸν τομέα διακινήσεως καὶ ἐμπορίας τοῦ ἐλαιολάδου.

Ἡ χώρα μας διακινεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ. περὶ τοὺς 15.000 - 25.000 τόν. ἐλαιολάδου ἐτησίως (βλ. Παράρτημα, Πίναξ 4). Μετὰ τὴν πλήρη ἔνταξιν τῆς εἰς τὴν Ε.Ο.Κ., ἡ ποσότης αὐτῆ προβλέπεται νὰ τριπλασιασθῇ, ἀναλόγως πρὸς τὴν παραγωγικὴν μας δυναμικότητα καὶ τὴν ἀνταγωνιστικότητά μας ἐναντι τῶν ἄλλων χωρῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. (ὑφισταμένων καὶ μελλοντικῶν) αἱ ὁποῖαι παράγουν ἐλαιολάδον.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι, πλὴν ὠρισμένων ἐξαιρέσεων, ἡ χώρα μας ὑστερεῖ γενικῶς εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς διακινήσεως καὶ ἐμπορίας τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Ἀτέλεια ὑφίστανται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐλαιολάδου, ὅπως π.χ. ἡ ἔλλειψις ἐνιαίου κεντρικοῦ ἐξαγωγικοῦ φορέως, ἡ ἔλλειψις σταθερᾶς καὶ τυποποιημένης παραγωγῆς ὠρισμένης ποιότητος, ἡ ἀπουσία προγραμμάτων συστηματικῆς διαδόσεως τοῦ ἐλαιολάδου διὰ τῆς προβολῆς τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ εἰς τοὺς καταναλωτάς, ἡ ἔλλειψις συγχρόνων μονάδων ἐπεξεργασίας, ἡ ἔλλειψις περιφερειακῶν μονάδων διακινήσεως καὶ ἐμπορίας κ.λπ. Τὸ ὑφιστάμενον συγκριτικὸν πλεονέκτημα εἰς τὴν παραγωγὴν ἐλαιολάδου ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ. θὰ ἀξιοποιηθῇ μόνον ἐφ' ὅσον ἐπιτύχωμεν εἰς τὴν διακίνησιν τοῦ προϊόντος. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ δυσχερεῖαι διακινήσεως ἐνὸς προϊόντος διευρύνονται συνεπεία τῆς ἐπεκτάσεως εἰς μίαν μεγάλην καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνομοιογενῆ ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως ἀγοράν. Ἡ κλίμαξ τῆς ἀγορᾶς αὐτῆς θέτει νέους ὀρίζοντας ἀλλὰ δημιουργεῖ καὶ περαιτέρω δυσχερείας ἐπεκτάσεως τοῦ δικτύου διακινήσεως τοῦ προϊόντος.

Βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς, ἡ διακίνησις τοῦ ἐλαιολάδου εἶναι ἐλευθέρω ἐντὸς βεβαίως τῶν ὁρίων καὶ προϋποθέσεων τῆς κοινῆς ἐλαικῆς

1. Κατὰ τὴν διάρκειαν π.χ. τοῦ ἔτους 1967 αἱ ἑξ ἡῶραι-μέλη τῆς Ε.Ο.Κ. ἐχορήγησαν εἰς 44 περιπτώσεις τοιαύτην βοήθειαν ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς εἰς τοὺς γεωργούς των.

πολιτικής τῆς Ε.Ο.Κ. Ἐπομένως, οὐδεμία χώρα-μέλος τῆς Ε.Ο.Κ. θὰ δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ δασμούς, ποσοτικούς περιορισμούς ἢ ἄλλα μέτρα ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐλαιολάδου εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Ε.Ο.Κ. Τοῦτο σημαίνει ὅμως ὅτι καὶ ἡ χώρα μας δὲν θὰ δύναται νὰ περιορίξῃ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀγορὰν ἐπιμελῶς συσκευασμένου ἐλαιολάδου τῆς Ἰταλίας ἢ ἀργότερον τῆς Ἰσπανίας. Εἶναι βέβαιον ὅτι μακροχρονίως τὸ ἑλληνικὸν ἐλαιολάδον θὰ ὑποστῇ τὸν ἀνταγωνισμόν τοῦ ἰσπανικοῦ καὶ ἰταλικοῦ ἐλαιολάδου εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ εἰς τὴν χώραν μας.

Ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν πολιτικὴν εἰς τὸν τομέα τῆς διακινήσεως τοῦ ἐλαιολάδου ἐν ὄψει τῶν ὑφισταμένων προβλημάτων ἐνδείκνυται τὰ κάτωθι :

1) Πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ὀργάνωσις τῶν φορέων διακινήσεως τοῦ προϊόντος εἰς μίαν μεγάλην κεντρικὴν μονάδα ἢ εἰς ὠρισμένας μεγάλας μονάδας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀναλάβουν τὴν διακίνησιν τοῦ προϊόντος ἐντὸς τῆς χώρας καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Κοινότητος. Ἡ γενομένη πρὸ καιροῦ συγχώνεσις τῶν μικρῶν ἐμπόρων ἐλαιολάδου εἰς ἓνα μέγαν ὄργανισμόν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν καὶ τὴν ὀρθολογικὴν διακίνησιν τοῦ προϊόντος, ἰδίως πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ., βάσει λογικῶν περιθωρίων κόστους διακινήσεως καὶ μὲ γνώμονα τὴν μελλοντικὴν ἐνίσχυσιν τῆς θέσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἐλαιολάδου ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν παραγωγῶν εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένα μὲ τὰ συμφέροντα τῶν φορέων διακινήσεως καὶ αἱ ἐμφανιζόμεναι ἀντιθέσεις μεταξὺ παραγωγῶν καὶ φορέων διακινήσεως εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἔθνικοῦ μας συμφέροντος.

2) Ἐπειδὴ ὑφίσταται πρόβλημα ἀποθηκεύσεως τοῦ προϊόντος, ἐπιβάλλεται ἡ δημιουργία ἐκσυγχρονισμένων ἀποθηκῶν ἐλαιολάδου καὶ ἡ ἐγκατάστασις βιομηχανικῶν μονάδων ἐξευγενισμοῦ, τυποποιήσεως καὶ συσκευασίας διὰ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν διάθεσιν τοῦ προϊόντος εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ἐν ὄψει τῶν ἀξαναομένων ἀπαιτήσεων τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ εἰς τὸν τομέα τῆς ποιοτικῆς συνθέσεως καὶ τῆς συσκευασίας τοῦ προϊόντος.

3) Διὰ τὸν περιορισμὸν τοῦ κόστους διακινήσεως τοῦ προϊόντος πρὸς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ δεδομένου ὅτι τὸ ἐμπόριον μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ε.Ο.Κ. θὰ διεξάγεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μέσῳ τῆς Ἰταλίας, ἐνδείκνυται ὅπως τὰ κέντρα ἐξαγωγῆς πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ. δημιουργηθοῦν, χωροταξικῶς, δυτικῶς τῆς Ἑλλάδος (Δυτ. Πελοπόννησος, Δυτικὴ Στερεὰ κλπ.), ἐνῶ ἡ παραγωγὴ τῆς Νοτίου καὶ Ἀνατ. Ἑλλάδος θὰ πρέπει νὰ κατευθύνεται πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν.

4) Πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἄνετος χρηματοδότησις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἐξαγωγῶν διὰ τὴν ὁμαλὴν διακίνησιν τοῦ προϊόντος κατὰ τὴν περίοδον τῆς συγκομιδῆς καὶ ἐπεξεργασίας. Ἐν προκειμένῳ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ διαδραματίσῃ ἀποφασιστικὸν

κειμένω θά πρέπει νά ζητήση τήν σχετικήν γνώμην τῆς χώρας μας (ἄρθρ. 11, παρ. 4 τοῦ Καν. 136/66). Τά κριτήρια προσδιορισμοῦ τῶν Περιφερειακῶν Κέντρων Παρεμβάσεως προσδιορίζονται ἀπό τὸ Συμβούλιον, βάσει ὅμως τοῦ τιθεμένου θεωρητικοῦ «χωροταξικοῦ μέτρου» τοῦ Καν. 164/66 (ἄρθρ. 2), «τὰ κέντρα ταῦτα... δέον νά εὑρίσκωνται ἐντὸς μιᾶς ζώνης τῆς ὁποίας ἡ μέση ἐτησία παραγωγή εἶναι, κατ' ἀρχήν, τὸ ὀλιγώτερον 1000 τόνοι». Ἐπίσης, τὰ Κέντρα Παρεμβάσεως ἰδρύνονται «μόνον εἰς τὰ μέρη, ὅπου ὑφίστανται ἐγκαταστάσεις ἐπαρκεῖς διὰ τὴν ἀποθήκευσιν τοῦ ἐλαίου τοῦ προσφερομένου εἰς τὴν παρέμβασιν». Οὕτω, βάσει τῶν κριτηρίων τοῦ Καν. 164/66 καὶ τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν ἐλαιοπαραγωγῆς εἰς τὴν χώραν μας, εἰς τὸν Πίνακα 5 (βλ. Παράρτημα) προτείνεται ἡ δημιουργία 12 Κυρίων Κέντρων Παρεμβάσεως καὶ 50 Δευτερευόντων Κέντρων Παρεμβάσεως κατ' ἀνώτατον ὄριον¹.

3) Ἡ πολιτικὴ παρεμβάσεως θά καλύπτῃ ὅλην τὴν ἐλαιομικρὴν παραγωγὴν καὶ πρέπει νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὥστε ἡ παρεχομένη ὑψηλὴ τιμὴ διὰ τὸ ἐλαιόλαδον νά μὴν ἐπιδράσῃ δυσμενῶς ἐπὶ τῆς προσφορᾶς βρωσίμων ἐλαίων, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀγαθὸν εὐρείας λαϊκῆς καταναλώσεως. Δέον νά σημειωθῇ ὅτι ἡ εἰσοδηματικὴ ἐλαστικότητα τῆς ζητήσεως τῶν βρωσίμων ἐλαίων εἶναι ὑψηλότερα τῆς τοιαύτης τοῦ ἐλαιολάδου εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγοράν καὶ αἱ ἐξαγωγαὶ ἐλαίων ἀποφέρουν ἀξιόλογον συνάλλαγμα εἰς τὴν χώραν μας.

4) Ἡ παρέμβασις ἐκ μέρους τοῦ ἰδρυθησομένου Ὄργανισμοῦ Παρεμβάσεως δὲν σημαίνει ὅτι ὁ Ὄργανισμὸς αὐτὸς θά ἀνταγωνίζεται τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Ἐκ τῶν Κανονισμῶν τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ ἐκ τοῦ γενικωτέρου πνεύματος τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ. προκύπτει σαφῶς ὅτι καὶ εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν ἐπιδιώκεται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς κοινῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ., χωρὶς νά δημιουργηταὶ προνομιακὴ μεταχείρισις ὀρισμένων ὀργανώσεων ἢ ἄλλων τάξεων.

5) Ὁ Ὄργανισμὸς Παρεμβάσεως θά ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν σημαντικῶν χρηματικῶν πόρων τῆς Ε.Ο.Κ. (π.χ. 80 - 100 ἐκατ. λογιστικῶν μονάδων ἐτησίως) διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς κοινῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου (δαπάναι παρεμβάσεως, ἀναπροσανατολισμοῦ κ.λπ.) εἰς τὴν χώραν μας. Ἡ χρησιμοποίησις τῶν πόρων αὐτῶν κατὰ ὀρθολογικὸν τρόπον δύναται νά συμβάλῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ἐλαϊκῆς οἰκονομίας μας.

6) Δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν προσδιορισμοῦ τῆς μελλοντικῆς κοινῆς ἐλαϊκῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ. ἡ ἐνημέρωσις τῶν κεντρικῶν ὀργανῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἔχει ἰδιαίτεράν βαρύτητα, ὁ ἐλληνικὸς Ὄργανισμὸς Παρεμβάσεως ποῦ θά ἐνεργῇ συγχρόνως καὶ ὡς ὄργανον τῆς Ε.Ο.Κ., πρέπει νά κατατο-

1. Διὰ τοῦ Καν. 164/66 ἐδημιουργήθησαν 19 Κύρια Κέντρα Παρεμβάσεως εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. (18 εἰς Ἰταλίαν καὶ 1 εἰς τὴν Γαλλίαν). Εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν Κέντρων Παρεμβάσεως τῆς χώρας μας ἀποφασιστικὸν ρόλον πρέπει νά διαδραματίσῃ ἡ «Ἐλαιουργικὴ» καὶ ἡ ΠΑΣΕΓΕΣ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

πίξη έγκαίρως και έπακριβώς τὰ κεντρικά όργανα τής Ε.Ο.Κ. επί τών σημειουμένων εξελίξεων εις τόν τομέα τής έλαιοπαραγωγής εις τήν χώραν μας πρός διασφάλισιν τών έλληνικών συμφερόντων.

6. 'Ανάλυσις έθνικών ώφελειών - έθνικού κόστους. 'Εκτίμησις τής συνολικής μεταφοράς χρηματικών πόρων τής Ε.Ο.Κ. πρός τήν χώραν μας εις τόν τομέα τής έλαιοκομίας μετά τήν πλήρη έναρμόνισιν.

α) Μεθοδολογική προσέγγισις. Το γενικόν ύπόδειγμα.

Γενικώς, ή μεθοδολογία εκτιμήσεως τών συνολικών έπιπτώσεων τής πλήρους εντάξεως τής χώρας μας εις τήν Ε.Ο.Κ. (συνολική έπίπτωσης) παρουσιάζεται εις τήν έργασίαν μας «Αί έπιπτώσεις τής Ε.Ο.Κ. επί τών μακροοικονομικών μεγεθών τής 'Ελληνικής Οικονομίας» ('Επιθεώρησις Οικονομικών και Πολιτικών 'Επιστημών, τεύχος 1, 'Ιανουάριος 1967). 'Η έργασία αυτή είναι ή πρόλιτικόν 'Επιστημών, τεύχος 1, 'Ιανουάριος 1967). 'Η έργασία αυτή είναι ή πρόλιτικόν εις τό είδος της διά τήν χώραν μας ή ύποδεικνυομένη σχετική μεθοδολογία είναι αυτή, ή όποία άκολουθείται διεθνώς (βλ. Β. Balassa, «Trade Creation and Trade Diversion in the European Common Market: An Appraisal of Evidence», The Manchester School, June 1974).

'Η βασική μεθοδολογική προσέγγισις διερευνήσεως τών έπιπτώσεων τής εντάξεως συνίσταται εις τήν εκτίμησιν τής διαφοράς μεταξύ δύο καταστάσεων οικονομικής εδημερίας ή οικονομικής εξέλιξεως τής χώρας μας (ΔW) :

α) ύπό συνθήκας μη εντάξεως (ύπόθεσις μη εντάξεως W_x) και
β) ύπό συνθήκας εντάξεως (ύπόθεσις εντάξεως, W_μ)

$$\Delta W = W_\mu - W_x. \quad (1)$$

ένθα ΔW είναι ή διαφορά τής πραγματικής οικονομικής εδημερίας ύπό τάς άνωτέρω δύο καταστάσεις.

'Η μεθοδολογική αυτή προσέγγισις εφαρμόζεται τόσον εις τήν περίπτωση εντιμήσεως τών συνολικών έπιπτώσεων (επί τών μακροοικονομικών μεγεθών εν συνόλω ή ένός έξ αυτών, ώς π.χ. ή εκτίμησις τών έπιπτώσεων επί τής άποταμιεύσεως) όσον και εις τήν περίπτωση εντιμήσεως τών έπιπτώσεων επί ώρισμένων τομέων τής οικονομίας ή επί μέρους προϊόντων.

'Από τεχνικής άπόψεως ή εκτίμησις τών έπιπτώσεων είναι δυνατόν νά γίνη κατά διαφόρους μεθόδους αναλόγως του ύπό διερεύνησιν αντικειμένου ώς π.χ. εκτίμησις έπιπτώσεων επί τής παραγωγής, τής δομής της, τής ανταγωνιστικότητας, τών ευκαιριών άπασχολήσεως, τών μισθών, του ίσοζυγίου πληρωμών τής περιφεριακής ανάπτυξεως κ.λπ.). 'Από τής άπόψεως αυτής πρέπει εν τούτοις νά γίνη σαφής διάκρισις μεταξύ τής χρησιμοποιουμένης τεχνικής : α) διά τήν εκτίμησιν τών συνολικών έπιπτώσεων και β) διά τήν εκτίμησιν τών έπιπτώσεων κατά τομέα ή συγκεκριμένον προϊόν.

Ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῆ ἢ ἀπόφασις τῆς ἐντάξεως (διὰ πολιτικούς ἢ ἄλλους λόγους) ἢ διερεύνησις τῶν ἐπιπτώσεων τῆς ἐντάξεως γίνεται ἐπὶ τῆς μεταβολῆς τῆς πραγματικῆς καθαρᾶς οἰκονομικῆς εὐημερίας, ὀριζομένης ὡς διαφθορᾶς μεταξὺ τῶν εὐνοϊκῶν καὶ τῶν ἀρνητικῶν ἐπιδράσεων τῆς ἐντάξεως.

Γενικῶς οἱ παράγοντες, ποὺ διαμορφώνουν τὴν συνολικὴν πραγματικὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν (ΣW), εἶναι οἱ ἑξῆς:

1) Ὁ βαθμὸς ἀποτελεσματικῆς ἀνακατανομῆς τῶν ὑφισταμένων ἐθνικῶν πόρων μετὰ τὴν ἔνταξιν, ὅπως ἢ καλυτέρα χρῆσις τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς, ἢ μεταβολὴ διαρθρώσεως τῆς παραγωγῆς, αἱ οἰκονομικαὶ κλίμακος λόγω αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, αἱ ἐξωτερικαὶ οἰκονομικαὶ, ἢ βελτιώσεις τῆς παραγωγικότητος κ.λπ., δηλ. τὸ ἀποτέλεσμα ἀνακατανομῆς πόρων ἐκ τῆς ἐντάξεως (E).

2) Ἡ αὐξήσις τοῦ συνολικοῦ ἐπιπέδου τῆς παραγωγῆς ἢ ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, δηλ. τὸ ἐπεκτατικὸν ἢ ἀναπτυξιακὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐντάξεως (G).

3) Ἡ ἐνίσχυσις τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος διὰ τῆς βελτιώσεως τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, τῆς σταθερότητος τῶν τιμῶν, τῆς ἀποφυγῆς τῶν δημοσιονομικῶν διαταραχῶν καὶ τῶν συναλλαγματικῶν κρίσεων, δηλ. ἡ σταθεροποιητικὴ ἐπίδρασις ἐκ τῆς ἐντάξεως (St).

4) Ἡ ἀποτελεσματικώτερα διανομὴ τοῦ εισοδήματος (διαπροσωπικὴ καὶ διαπεριφερειακὴ), δηλ. τὸ ἀναδιανεμητικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐντάξεως (R). Εἶναι βέβαιον π.χ. ὅτι ἡ κοινὴ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου, ἐπειδὴ θὰ ἐνισχύσῃ τὰ εισοδήματα τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν τῶν περιοχῶν Κρήτης, Μυτιλήνης, Σπάρτης καὶ τῶν ἄλλων περιοχῶν χαμηλοῦ εισοδήματος, θὰ ἔχῃ εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας λόγω τῆς ἀναδιανομῆς εισοδήματος ὑπὲρ τῶν περιοχῶν αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τεκμήριον εἶναι πτωχότεραι.

Ἐπομένως ἡ συνολικὴ συνάρτησις εὐημερίας μετὰ τὴν ἔνταξιν θὰ εἶναι:

$$\Sigma W = f(E, G, St, R) \quad (2)$$

Ἡ ἑξατομίκευσις τῶν ἀνωτέρω παραγόντων E, G, St καὶ R θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς μίαν ἰκανοποιητικὴν προσέγγισιν ἐκτιμήσεως, τῶν ἐπιπτώσεων τῆς ἐντάξεως. Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐγένετο μὲ ἰκανοποιητικὴν προσέγγισιν εἰς τὴν ἐκπονηθεῖσαν συλλογικὴν μελέτην. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐκτίμησις τῶν ἐπιπτώσεων καλύπτει εὐρὸ φάσμα παραγόντων καὶ προκαλεῖ πολυπλόκους ἀντικτύπους (π.χ. ἡ «ἐγχυσις» 100 ἑκατ. δολλ. εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν μετὰ τὴν ἔνταξιν εἰς τὸν τομέα τοῦ ἐλαιολάδου θὰ ἔχῃ πολλὰς ἐπιπτώσεις καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους), δεόν νὰ μελετηθῆ μὲ περισσότερον ὠλοκληρωμένα ὑποδείγματα ἀναλύσεως, ὡς προτείνεται εἰς τὴν ἀναφερθεῖσαν μελέτην μας.

β) Ἡ μεταφορὰ χρηματικῶν πόρων: Ἀνάλυσις χρηματικῶν ὠφελειῶν - κόστους ἐκ τῆς ἐντάξεως.

Ἐν προκειμένῳ γίνεται προσπάθεια ἐκτιμήσεως μόνον τοῦ μεγέθους τῆς καθαρᾶς μεταφορᾶς χρηματικῶν πόρων εἰς τὴν χώραν μας (εἰσοδηματικά μεταβιβάσεις) μὲ τὴν μέθοδον τῶν ὠφελειῶν - κόστους. Ἡ καθαρὰ μεταφορὰ χρηματικῶν πόρων εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ λίαν ἀντιπροσωπευτικὸν δείκτην τῆς μεταβολῆς τῆς πραγματικῆς εὐημερίας, ἐὰν ποτὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ μὲ σοβαρότητα ὅτι ὑφίσταται δείκτης μετρήσεως αὐτῆς.

Εἰς τὰς ὠφελείας ἢ εἰσροὰς χρηματικῶν πόρων ἢ συναλλάγματος (B) πρὸς τὴν χώραν μας διὰ τὸ ἐλαιόλαδον περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς :

α) Ἡ μεταβίβασις χρηματικῶν πόρων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νέας ὑψηλοτέρας τιμῆς τῆς Ε.Ο.Κ. πρὸς τοὺς παραγωγούς, ὅποτε ἡ σχετικὴ ὠφέλεια ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν προσφερομένην ποσότητα ἐλαιολάδου ἐπὶ τὴν ἐπιδότησιν τῆς Ε.Ο.Κ. (B_e).

β) Τὴν ἐφ' ἄπαξ ἢ κατὰ διαστήματα μεταβίβασιν χρηματικῶν πόρων ἐκ τοῦ Τμήματος Προσανατολισμοῦ διὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς ἐλαιοκαλλιέργειας ἢ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑποδομῆς τῆς (B_a).

γ) Τὴν μεταβίβασιν χρηματικῶν πόρων διὰ τὴν δημιουργίαν καὶ κάλυψιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τῶν Ὄργανισμῶν Παρεμβάσεως (B_l).

δ) Τὴν ἐνδεχομένην μεταβίβασιν πόρων εἰς περίπτωσιν καταστροφῆς τῆς παραγωγῆς (ἐκ δάκου κ.λπ.) ἐφ' ὅσον τοῦτο καθιερωθῇ (B_s).

Ἐξ ἄλλου εἰς τὸ χρηματικὸν κόστος ἢ τὴν ἐκροὴν χρηματικῶν πόρων ἢ συναλλάγματος (C) πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ. περιλαμβάνονται :

α) Ἡ μεταφορὰ τῶν ἐσόδων τῶν ἀντισταθμιακῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν εἰσπραγόμενων εἰς τὴν χώραν μας μὴ κοινοτικῶν λοιπῶν φυσικῶν ἐλαίων, τὰ ὅποια θὰ δασμολογῶνται βάσει τοῦ Κοινοῦ Ἐξωτερικοῦ Δασμολογίου τῆς Ε.Ο.Κ. (C_a).

β) Ἡ ἀναλογοῦσα γενικὴ ἐπιβάρυνσις τῆς χώρας μας (διὰ τὸν κλάδον τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς) ὡς μέρος τῆς συμβολῆς τῆς (contribution) εἰς τὰς γενικά δαπάνας τοῦ FEOGA (C_s).

Ἐπομένως, ἡ καθαρὰ εἰσροὴ χρηματικῶν πόρων ἢ ἡ καθαρὰ ὠφέλεια (\bar{W}) δι' ἓνα δεδομένον ἔτος ἐκτιμᾶται ὡς ἐξῆς :

$$\bar{W} = [B_e + B_a + B_l + B_s] - [(C_a + C_s)] \quad (3)$$

Κατωτέρω ἐπιχειρεῖται ἐκτίμησις τῆς συνολικῆς καθαρᾶς μεταβιβάσεως χρηματικῶν πόρων εἰς τὴν χώραν μας ἐκ τῆς Ε.Ο.Κ. μετὰ τὴν πλήρη ἐνταξιν, μὲ βάσιν τὰ σημαντικότερα μεγέθη, τὰ ὅποια ἐπίδρουν ἐπὶ τοῦ \bar{W} . Τὸ μέγεθος \bar{W} θὰ ἐπηρεασθῇ βασικῶς ἀπὸ τὴν ἤδη διαμορφωθεῖσαν κοινὴν ἀγροτικὴν πολιτικὴν τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου καὶ τὸ μέγεθος τῶν πόρων ποῦ προ-

βλέπονται εις τὸν προϋπολογισμόν τοῦ Ταμείου Ἐγγυήσεων καὶ Προσανατολισμοῦ (FEOCA). Ἦδη τὸ 8% περίπου τῶν συνολικῶν πόρων τοῦ Ταμείου τούτου κατευθύνεται εις τὴν προστασίαν τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν τῆς Κοινότητος.

Αἱ ροαὶ Β καὶ C εἰς τὴν (3) εἶναι δυνατόν νὰ λάβουν χρονικὴν διάστασιν εἰς ὀρισμένον χρονικὸν ὀρίζοντα (π.χ. 30 ἔτη) καὶ νὰ προεξοφληθοῦν δι' ἀναγωγῆς εἰς παρούσαν ἀξίαν διὰ τοῦ τύπου :

$$(1 + r)^{-v}$$

ἐνθα r = ἕνα ἐπιτόκιον,

καὶ v = ὁ χρονικὸς ὀρίζων ὑπολογισμοῦ τῶν ροῶν.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ δυναμικοὶ παράγοντες (αὔξεις παραγωγικότητος κτλ.).

γ. Ἐκτίμησις τοῦ μεγέθους τῆς μεταφορᾶς πόρων ἐκ τῆς Ε.Ο.Κ. πρὸς τὴν χώραν μας.

Ἐκ τῶν παρουσιαζομένων εἰς τὴν (3) μεγεθῶν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ βαρύνῃ εἰς τὸν σχετικὸν ὑπολογισμόν, εἶναι τὸ μέγεθος B_e . Τὰ λοιπὰ μεγέθη εἶναι περιορισμένης ποσοτικῆς σημασίας ἢ ἀλληλοεξουδετερώνονται.

Οἱ συνολικοὶ χρηματικοὶ πόροι, οἱ ὁποῖοι θὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ τὸ Ταμῖον Ἐγγυήσεων καὶ Προσανατολισμοῦ τῆς Ε.Ο.Κ. (FEOGA) πρὸς τὴν χώραν μας μετὰ τὴν πλήρη ἐναρμόνισιν, θὰ ἐξαρτηθοῦν ἀπὸ τὰ ἐξῆς δύο βασικὰ μεγέθη :

α) τὸ μέγεθος τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς ἐλαιολάδου (τὸ ὁποῖον θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν πλευρὰν) καὶ

β) τὸ μέγεθος τῆς χορηγουμένης ἐπιδοτήσεως (τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστὸν, καθορίζεται ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ.)¹.

Ἐὰν ὑποθεθῇ ὅτι ἡ ἐτησίαι ἐθνικὴ παραγωγή ἐλαιολάδου θὰ εἶναι 200.000 - 250.000 τόν. καὶ ἡ ἐπιχορήγησις ἀνὰ τόννον παραγομένου ἐλαιολάδου 401,10 μονάδες ὑπολογισμοῦ τῆς Ε.Ο.Κ., ἡ συνολικὴ μεταφορὰ χρηματικῶν πόρων ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. πρὸς τὴν χώραν μας ἐτησίως ἐκτιμᾶται εἰς 80.000.000 - 100.000.000 μονάδες ὑπολογισμοῦ περίπου ἢ 3,7 - 4,6 δισ. δρχ. (μὲ ἰσοτιμίαν κοινот. λογιστικῆς μονάδος καὶ δραχμῆς 1 : 46,36 τὸν Ἰούνιον 1976). Ἡ μεταφορὰ αὐτὴ πόρων ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. πρὸς τὴν χώραν μας εἶναι λίαν ἀξιόλογος καὶ προβλέπεται ὅτι θὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἐλαιοκομίαν, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἀποτελεσματικὴ χρησιμοποίησις τῶν πόρων. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσωμεν ὅτι οἱ πόροι αὐτοὶ ἀποτελοῦν ἐνίσχυσιν μόνον εἰς τὸν τομέα τῆς προστασίας τοῦ προϊόντος εἰς τὴν ἀγορὰν

1. Τὸ σύνολον τῶν χρηματικῶν πόρων, οἱ ὁποῖοι θὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. πρὸς τὴν χώραν μας διὰ τὸ ἐλαιολάδον (Re) εὑρίσκειται χονδρικῶς διὰ τοῦ ἀπλοῦ τύπου :

$$Re = Q \cdot E \quad (2)$$

ἐνθα Q εἶναι ἡ ἐθνικὴ παραγωγή ἐλαιολάδου καὶ E ἡ χορηγουμένη ἐπιδοτήσις ἀπὸ τῆς Ε.Ο.Κ.

ἐκ τοῦ Τμήματος Ἐγγυήσεων τοῦ FEOGA. Ἀξιόλογοι πρόσθετοι πόροι εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκτηθοῦν καὶ λόγῳ τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῆς ἐλαιοκομίας (ἀντικατάστασις παλαιῶν ἐλαιῶνων διὰ νέων, ἐπενδύσεις ὑποδομῆς κ.λπ.) ἐκ τοῦ Τμήματος Προσανατολισμοῦ τοῦ FEOGA. Ἐπίσης εἰς τὴν γενομένην ἐκτίμησιν δὲν περιλαμβάνεται ἡ μεταφορὰ πόρων εἰς τὴν χώραν μας διὰ τὰ ἔξοδα λειτουργίας τοῦ Ὄργανισμοῦ Παρεμβάσεως. Διὰ τῆς ἀνωτέρω μεταφορᾶς πόρων πρὸς τὴν χώραν μας θὰ ἐπέλθῃ οὐσιώδης αὐξησις τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ἀναμένεται αὐξησις τῆς παραγωγῆς ἐλαιολάδου καὶ καλυτέρα ἀξιοποιήσις τῶν πόρων τοῦ κλάδου ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἀναπαύσειν εἰς τὰ κίνητρα.

Ἡ πλήρης ἔνταξις μας εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ ἡ ἐναρμόνισίς μας μετὰ τὴν κοινὴν πολιτικὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλας εὐνοϊκὰς ἐπιπτώσεις διὰ τὴν χώραν μας. Οὕτω θὰ ἐκλείψῃ ἡ ὑψηλὴ δημοσιονομικὴ δαπάνη ποῦ συνεπάγεται ἐτησίως ἡ ἀνάγκη ἐπιδοτήσεως τῆς ἐξαγωγίμου ποσότητος τῶν 30.000 περίπου τόν. ἐλαιολάδου λόγῳ χαμηλοτέρων τιμῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἔξωτερικοῦ. Εἶναι γινώσκοντες ὅτι παρὰ τοὺς ἐπαινετήριους διαγωνισμοὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, δυσκόλως εὐρίσκονται πελάται εἰς τὴν διεθνή ἀγορὰν διὰ τὸ ἐλληνικὸν ἐλαιολάδον λόγῳ τοῦ ἰσχυροῦ ἀνταγωνισμοῦ τιμῶν τῶν ἄλλων ἐλαιοπαραγωγῶν χωρῶν. Ἐὰν ἡ ἐπιδοτήσις τῶν ἐξαγωγῶν ἐλαιολάδου εἶναι 20 δρχ./χλγ., ἡ δημοσιονομικὴ ὠφέλεια (= «μὴ διαφυγόντα δημόσια ἔσοδα») θὰ εἶναι σημαντικὴ (600 ἑκατ. δρχ. περίπου).

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔθνικόν κόστος τῆς ἐναρμόνισεως παρατηροῦνται τὰ ἑξῆς: Ἡ παροῦσα διαρρύθμισις τῶν τιμῶν ἐλαιολάδου κατὰ τὴν ἐλαϊκὴν πολιτικὴν τῆς Ε.Ο.Κ., δεδομένου ὅτι ἐξασφαλίζει ὑψηλὰς τιμὰς εἰς τοὺς παραγωγούς καὶ χαμηλότερας τιμὰς εἰς τοὺς καταναλωτάς, δὲν ἐπηρεάζει ἀρνητικῶς τὸ «ἀποτέλεσμα εὐημερίας» τῶν καταναλωτῶν, διότι αἱ τιμαὶ εἰς αὐτοὺς παραμένουν χαλεπῶς ἐνημερίαι. Ἐπομένως δὲν θὰ ἔχομεν κοινωνικὸν κόστος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς. Γενικῶς, ἐπειδὴ ἀναμένεται ὅτι μετὰ τὴν ἔνταξιν δὲν θὰ ἔχομεν ἀπώλειαν πραγματικῶν πόρων εἰς τὸν κλάδον, τὸ κοινωνικὸν κόστος ἐκ τῆς ἐναρμόνισεως δὲν θὰ εἶναι ἄξιον λόγου. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐπειδὴ ἡ χώρα μας πραγματοποιεῖ (καὶ θὰ πραγματοποιεῖ εἰς τὸ μέλλον) εἰσαγωγὰς ἄλλων φυσικῶν ἐλαίων (π.χ. σογιέλαιον) καὶ ἐπομένως θὰ εἰσπράττει ἀντισταθμικὰς εἰσφοράς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν των (ἐκτιμώμενας εἰς 8.000.000 δολλ. περίπου κατ' ἔτος, ἀναλόγως τῶν εἰσαγομένων ποσοτήτων καὶ τοῦ ὕψους τῆς ἀντισταθμιστικῆς εἰσφορᾶς), οἱ χρηματικοὶ αὗτοι πόροι πρέπει νὰ ἐπιστραφοῦν εἰς τὸν FEOGA (μεταβίβασις ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν). Ἐξ ἄλλου, δεδομένης τῆς ἀναμενόμενης χαμηλῆς συμβολῆς τῆς χώρας μας εἰς τὰς δαπάνης τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ FEOGA, ὁ ἐπιμερισμὸς τῆς σχετικῆς ἐπιβαρύνσεως διὰ τὸ ἐλαιολάδον δὲν θὰ εἶναι ἄξιος λόγου (χαμηλὸν χρηματικὸν κόστος ἐντάξεως).

Ἡ ἔθνικὴ ὅμως ὠφέλεια θὰ εἶναι σημαντικὴ καὶ προσδιορίζεται ποσοτικῶς ἀπὸ τὸ μέγεθος τῆς μεταφορᾶς πόρων ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. πρὸς τὴν χώραν μας, ὡς

ἔχει ἐκτιμηθῆ ἀνωτέρω. Οὕτως ὑπὸ τὸ ὑφιστάμενον καθεστῶς τιμῶν τῆς κοινῆς ἐλαϊκῆς πολιτικῆς εἶναι βέβαιοι ὅτι ἡ «καθαρά θέσις εὐημερίας» (καθαρά ἐθνικὴ ὠφέλεια) μετὰ τὴν ἐναρμόνισιν θὰ εἶναι θετικὴ καὶ ἀξιόλογος. Ὅσον ἐνωρίτερον δὲ ἐντασσόμεθα εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. τόσον σημαντικώτερα θὰ εἶναι ἡ καθαρά ἐθνικὴ ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐντάξεώς μας¹.

Εἶναι προφανές ὅτι τὸ κοινωνικὸν ὄφελος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπολαμβάνῃ ἡ χώρα μας μετὰ τὴν πλήρῃ ἐναρμόνισίν της μετὰ τὴν κοινὴν ἐλαϊκὴν πολιτικὴν τῆς Ε.Ο.Κ. θὰ γίνεταί ἐν μέρει εἰς βάρος τῶν τρίτων χωρῶν, αἱ ὁποῖαι τώρα προμηθεύουν εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. ἐλαιόλαδον ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῶν ἀδειῶν εἰσαγωγῆς καὶ τῶν ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν.

7. Ἡ θέσις τῶν λοιπῶν φυτικῶν ἐλαίων καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν εἰς τὴν χώραν μας μετὰ τὴν ἐναρμόνισιν.

Λόγῳ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν εὐρείας διαδόσεως τοῦ ἐλαιολάδου εἰς τὴν χώραν μας τὰ λοιπὰ φυτικὰ ἔλαια καὶ αἱ λιπαραὶ οὐσίαι (σογιέλαιον, ἀραβοσιτέλαιον κ.λπ.) δὲν παρουσιάζουν μεγάλην κατανάλωσιν. Τὰ τελευταῖα ὅμως ἔτη παρατηρεῖται ἰσχυρὰ προτίμησις εἰς τὰ ἔλαια αὐτὰ λόγῳ τῆς χαμηλῆς τιμῆς των καὶ τῆς προσπαθείας διαδόσεώς των (τυποποιημένη ἐμφάνισις, προβολὴ μέσῳ τῶν σουπερ-μάρκετ κ.λπ.)². Ἰδιαιτέρως ἰσχυρὰ εἶναι ἡ προτίμησις πρὸς τὰ ἔλαια αὐτὰ ἀπὸ τὴν μεταποίησιν καὶ τὰς ἄλλας βιομηχανικὰς χρήσεις.

Ὡς γνωστόν, ἂν καὶ διαθέτομεν τὴν πρώτην ὕλην παραγωγῆς πολλῶν ἐκ τῶν ἐλαίων αὐτῶν (ἡλιανθόσπορος, βαμβακόσπορος, ἐλαιώδεις σπόροι κ.λπ.) λόγῳ ἐλλείψεως καταλλήλου μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ὀργανώσεως, δὲν

1. Ἡ διερεῦνησις στηρίζεται εἰς τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἐθνικοῦ κόστους καὶ τῶν ἐθνικῶν ὠφελειῶν ἐκ τῆς ἐντάξεως εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. ἐνδείκνυται νὰ γίνῃ κατὰ προϊόν καὶ οὐχὶ κατὰ μεγάλους τομεῖς. Ἡ παρούσα ἐκτίμησις τῶν ποσοτικῶν ἐπιπτώσεων ἐκ τῆς πλήρους ἐντάξεως εἶναι κατ' ἀνάγκην στατικὴ καὶ βασίζεται εἰς ἀπλὴν μεθοδολογίαν. Συστηματικώτερα μέθοδος ὑποδεικνύεται εἰς τὴν βιβλιογραφίαν εἰς τὰς ἐργασίας τῶν Dean καὶ Collins, Kleiman καὶ Lubin κ.ἄ. Λόγῳ, ἐντούτοις, πολλῶν περιορισμῶν καὶ τῆς ἀβεβαιότητος ὡς πρὸς τὰς μελλοντικὰς ἐξελίξεις, καὶ αἱ πλέον συστηματικαὶ μέθοδοι ἐκτιμήσεως τῶν ὠφελειῶν καὶ τοῦ κόστους ἐν προκειμένῳ ἀποτελοῦν «πρώτας ἐκτιμήσεις» ἢ «προσέγγισεις». Διὰ τὴν ἀνάλυσιν τῆς χρησιμοποιουμένης μεθόδου, βλ. Παράρτημα. 2.

2. Βάσει ἐιδικῆς ἐρευνῆς τῆς ΕΣΥΕ ἡ ἔτησία κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις ἐλαιολάδου, λοιπῶν φυτικῶν ἐλαίων καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν τὸ 1963/64 εἶχεν ὡς ἐξῆς (εἰς χιλ./μα) :

	Ἄστικὰ νοικοκυριά	Ἄγροτικά καὶ ἡμι- ἀγροτ. νοικοκυριά	Σύνολον (σταθ. μ. ὄρος)
Ἐλαιόλαδον	19,145	16,018	17,391
Λοιπὰ φυτικὰ ἔλαια	3,552	5,930	4,901
Μαγειρικὰ καὶ φυτικὰ λίπη	3,416	1,836	2,519

παράγομεν τὰ ἔλαια αὐτὰ εἰς μεγάλας ποσότητας¹. Πρὸς διατήρησιν δὲ τοῦ ὑφισταμένου ἐπιπέδου καταναλώσεως ἐλαιολάδου, διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐλαιοκομικῆς μας παραγωγῆς² ἐπεβλήθησαν λίαν ὑψηλοὶ δασμοὶ ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν τῶν διαφόρων φυτικῶν ἐλαίων καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν.

Μακροχρονίως, ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἐναρμόνισιν οἱ ὑφιστάμενοι ὑψηλοὶ δασμοὶ ἐναντι τῶν φυτικῶν ἐλαίων εἰς τὴν χώραν μας θὰ μειωθοῦν οὐσιωδῶς διὰ τῆς εὐθυγραμμισέως τῶν μὲ τὸ Κοινὸν Ἐξωτερικὸν Δασμολόγιον τῆς Ε.Ο.Κ., προβλέπεται στροφή τῆς καταναλώσεως (ιδίως διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς μετατοπίσεως) πρὸς τὰ εὐθηνὰ φυτικά ἔλαια. Ἐπομένως, ἐνδείκνυται ὅπως αὐξήσωμεν τὴν παραγωγὴν τῶν φυτικῶν αὐτῶν ἐλαίων δεδομένου ὅτι διαθέτομεν περιθώρια αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῶν πρώτων ὑλῶν³. Ἐὰν αὐξήσωμεν τὴν παραγωγὴν τῶν φυτικῶν αὐτῶν ἐλαίων εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιήσωμεν καὶ ἐξαγωγὰς πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ., ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει σοβαρὰ ἐλλείμματα ἐν προκειμένῳ.

8. Γενικαὶ κατευθύνσεις ἐπὶ τῆς ἀκολουθητέας ἐθνικῆς ἐλαϊκῆς πολιτικῆς μετὰ τὴν πλήρη ἐναρμόνισιν μὲ τὴν Ε.Ο.Κ.

Ἐκ τῶν προηγηθέντων προκύπτουν αἱ ἀκόλουθοι γενικαὶ κατευθύνσεις διὰ τὴν ἀκολουθητέαν ἐλαϊκὴν μας πολιτικὴν μετὰ τὴν ἐναρμόνισιν μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα.

1. Ἐνδείκνυται ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς ἐλαιολάδου καθ' ὃ μέτρον θὰ καλυφθῆ τὸ ὑφιστάμενον ἔλλειμμα τῆς Ε.Ο.Κ. εἰς ἐλαιόλαδον. Μακροχρονίως ὅμως δὲν ἐνδείκνυται ἡ ἀνακατανομὴ προσθέτων πόρων τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως ὑπὲρ τοῦ κλάδου τῆς ἐλαιοκομίας δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ προϊόντος χαμηλῆς εἰσοδηματικῆς ζητήσεως εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ γενικῶς χαμηλοῦ κερδοσυναινετικῆς ἐνδιαφέροντος καθ' ὅσον οἱ καταναλωταὶ τῆς Ε.Ο.Κ. εἰς τὴν πλειοκτονίαν τῶν εἶναι ἐθισμένοι καὶ προτιμοῦν τὰ λοιπὰ φυτικά ἔλαια⁴.

2. Ἐπιβάλλεται ἡ καλυτέρα ὀργάνωσις τῶν ἤδη ὑφισταμένων παραγωγικῶν πόρων εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐλαιοκομίας πρὸς αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητός

1. Ἡ παραγωγή βαμβακελαίου ὑπολογίζεται ὅτι θὰ φθάσῃ τοὺς 25.000 τόν. τὸ 1976 καὶ θὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας φυτικῶν λιπῶν δι' ὕδρογονάσεως.

2. Εἰς τὰ ἐτήσια ὑπομνήματα τῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἐκάστοτε πολιτικῆς, αἱ ὀργανώσεις τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν ἀξιοῦν τὴν ἀπαγόρευσιν εἰσαγωγῆς τῶν διαφόρων σπορευμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνταγωνίζονται τὸ ἐλαιόλαδον. Αἱ εἰσαγωγαὶ σογιελαίου μέσφ τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχον πτωτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου εἰς τὴν χώραν μας.

3. Αἱ οἰκολογικαὶ συνθήκαι παραγωγῆς πολλῶν ἐλαιωδῶν καρπῶν εἶναι ἐνδοικαὶ εἰς τὴν χώραν μας. Ἀπαιτεῖται ὅμως συστηματοποιήσις τῆς καλλιέργειας αὐτῶν, ὅπως π.χ. εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

4. C.C.E. (Informations internes pour l'Agriculture) Projection de la Production et la consommation de produits agricoles—«1977».

του δεδομένου ότι τὰ ύφιστάμενα επίπεδα παραγωγικότητας, δηλαδή ή απόδοσις έλαιολάδου κατά έλαιόδενδρον ή καλλιεργούμενον στρέμμα, δέν είναι ίκανοποιητική, συγκρινομένη πρὸς τὰ επίπεδα τῆς Ιταλικῆς έλαιοκομικῆς παραγωγῆς (άνανέωσις τῶν παραδοσιακῶν έλαιῶνων, μεγέθυνσις τῶν έλαιοκομικῶν εκμεταλλεύσεων, εκσυγχρονισμὸς έλαιοτριβείων κλπ.).

3. Δεδομένου ότι τὰ άμεσα οικονομικά πλεονεκτήματα τοῦ κλάδου τῆς έλαιοκομίας μετά τὴν πλήρη έναρμόνισιν θά είναι σημαντικά ὑπὸ τὸ ύφιστάμενον καθεστῶς τῆς κοινῆς έλαϊκῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ. (ή μεταφορὰ χρηματικῶν πόρων ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. πρὸς τὴν χώραν μας εκτιμᾶται ότι θά είναι κατ' έτος τῆς τάξεως τῶν 80 - 100 εκατ. λογιστ. μονάδων τῆς Ε.Ο.Κ. (ἢ 3,7 - 4,6 δισ. δρχ.) ἐφ' ὅσον τὸ ὕψος παραγωγῆς είναι 200.000-250.000 τόν.)¹ δέν πρέπει νά ἀδιαφορήσωμεν διὰ τὸν κλάδον μετά τὴν έναρμόνισίν μας. Ἀντιθέτως, ἐφ' ὅσον τὸ πεδίον δράσεως μετατίθεται ἀπὸ τὴν έθνικὴν πρὸς τὴν κοινοτικὴν διαδικασίαν προσδιορισμοῦ τῆς εκάστοτε πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ έλαιολάδου, ή χώρα μας πρέπει νά καταβάλῃ κάθε προσπάθειαν ἐπηρεασμοῦ τῆς κοινῆς έλαϊκῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ., διὰ νά διασφαλίση ὅσον τὸ δυνατόν καλύτερον τὰ έθνικά της συμφέροντα. Συγκεκριμένως ή έλληνικὴ θέσις πρέπει νά ἀποβλέπῃ εἰς τὴν άσκησιν τῆς μεγίστης δυνατῆς ἐπιρροῆς εἰς τὰ άρμόδια ὄργανα τῆς Ε.Ο.Κ. διὰ τῆς παραχῆς πληροφοριῶν καὶ τῆς προβολῆς πραγματικῶν οικονομικῶν ἐπιχειρημάτων ἐπὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τοῦ κλάδου, ὥστε νά διαμορφουταὶ εκάστοτε εὐνοϊκὸν κοινοτικὸν καθεστῶς ὑπὲρ τοῦ προϊόντος.

1. Ἡ μεταφορὰ τῶν εισπραττομένων ἀντισταθμιστικῶν εισφορῶν (περίπου 8 εκ. δολ.) ἀπὸ τὴν χώραν μας πρὸς τὴν ΕΟΚ καλύπτεται κατὰ προσέγγισιν ἀπὸ τὴν μεταβίβασιν τῶν προσθέτων πόρων πρὸς τὴν χώραν μας (Τμῆμα Προσανατολισμοῦ FEOGA, χρηματοδότησις ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Ὁργανισμοῦ Παρεμβάσεως κλπ.).

Π Ι Ν Α Κ Ι

1.000 τόν.

σούζυγιον προσφορές και ζητησέως έλαιολάδου εις τας έξι χώρας- μέλη τής Ε.Ο.Κ. (1971/72)¹

Ραί	ΠΡΟΣΦΟΡΑ					ΖΗΤΗΣΙΣ				
	Έργω- ριος	Μετα- βολαι	Έξωτε- ρικόν	Έμπο- ριον	Διαθέ- σιμοι	Έσωτε- ρική	Βιομη- χανική	Άνθρω- πίνη		Κατανά- λωσις
								Κατανα- λωσις	Σύνολον	
Παρά- γωγή	Αποθέ- μάτων	Έξα- γωγαι	Είσα- γωγαι	Ποσό- τητες	Κατανα- λωσις	Κατανα- λωσις	Χλ.γ./ Κεφάλ.			
					(κατανάλωσις νοικοκυριών)					
Γερμανία	0	0	0+	5	5	0	0	5	0,1	
Γαλλία	2	0	19	45	28	1	0	27	0,5	
αλία	678*	+83	21	128	702	15	0	687	12,7	
βλανδία	0	0	0+	0+	0+	0	0	0	0	
έλιγο - σοξεμβουργον	0	0	1	1	0+	0	0+	0	0,0	
ύνολον	680	+83	41	179	735	16	0	719		
ιταγ. - Έξαγ. Ε.Ο.Κ.			8	8						
Ε.Ο.Κ.	680	+83	33	171	735	16	0	719	3,8	

1. Το σημείον + μετά τα σχετικά στοιχεία σημαίνει: ποσότης περιωρισμένης έκτάσεως ή έλλιπής στοιχεία. Το πρόσημον + ση-
αίνει αύξησιν άποθεμάτων.

2. Περιλαμβάνονται και 60.000 τόνοι έλαια έλαιουπρήνον ή «πυρηνέλαια» (Huile de Grignons d'olives).

Πηγή: Ε.Ε.Κ. (Statistical office), Agricultural Statistics, No 3, September 1973.

Πίναξ 2

Τò σύστημα τών τιμών ελαιολάδου εις τήν Ε.Ο.Κ. (Είς κοιν.μονάδας ύπολογισμοϋ ανά τόννον)-

Χρόνος έσοδείας (περίοδος έμπορίας) (1η Νοεμ. - 31 'Οκτ.)	'Ενδεικτική τιμή εις παραγωγόν	'Ενδεικτική τιμή εις τήν αγοράν (διά τούς καταναλωτάς)	Τιμή παρεμβάσεως
1966/67	1.150,00	800,00	730,00
1967/68	1.152,50	802,50	730,00
1968/69	1.152,50	721,00	648,50
1969/70	1.152,50	721,00	648,50
1970/71	1.152,50	721,00	648,50
1971/72	1.187,50	756,00	683,50
1972/73	1.247,00	796,00	735,50
1973/74	1.371,70	950,0	877,50
1974/75	1.440,30	1.018,48	946,10
1975/76	1.850,00	1.499,60	1.427,10
1976/77	1.850,00	1.448,90	1.376,40

Πηγαί: 1) C.E.E. Informations - Marchés Agricoles, Période 1967/68 - 1972/73
Fascicule : Produits végétaux, p.p. 130 - 136.

2) C.E.E., La Situation de l'agriculture dans la Communauté,
Rapport 1975, Partie III, p. 28. Journal Officiel, No. L 100, 14.4. 7β, p. 20.

'Η συλλογή τών στοιχείων τοϋ παρόντος πίνακος έγένετο ύπό τοϋ Δρ. Γ. Δασκάλου.

Πίναξ 3

Άριθμός ελαιοκομικών εκμεταλλεύσεων και ελαιοδένδρων κατά τάξεις μεγέθους, 1971.

(1)	(2)	(3)	(4)
Τάξεις κατ' αριθμόν ελαιοδένδρων	Άριθμός ελαιοκομικών εκμεταλλεύσεων (οικογένεια)	Άριθμός ελαιοδένδρων τών εκμεταλλεύσεων	Ποσοστόν (%) εκμεταλλεύσεων έπι συνόλου
1 - 49	131.540	2.712.560	100,0
50 - 199	206.604	17.526.000	40,7
200 - 499	119.960	27.225.460	23,6
500 - 999	37.060	16.415.320	7,3
1.000 - 1.999	9.740	6.907.600	1,9
2.00 και άνω	2.300	4.580.460	0,6
Σύνολον	507.240	75.367.400	100,0

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., Άποτελέσματα Άπογραφής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας τής 14ης Μαρτίου 1971, Άθηναι 1974, σ. 416.

Πίναξ 4

Εισαγωγαι ελαιολάδου τής Ε.Ο.Κ. εκτός τών χωρών-μελών τής
1.000 τόννοι

Χώραι	1972/73	1973/74	1974/75 (Βάσει άδειών εκδοθεισών έως τήν 30ήν Σεπτεμβρίου 1975)
Ίσπανία	79,8	52,5	26,1
Τυνησία	43,9	57,1	32,0
Έλλάς	22,4	16,7	26,3
Μαρόκο	27,3	28,7	14,4
Τουρκία	36,4	10,5	0,7

Πηγή: Commission of the European Communities, The agricultural situation in the community, 1975, report, part II, analysis, Bruxelles; 1975, p. 50.

Πίναξ 5

Προτεινόμενα κύρια και δευτερεύοντα Κέντρα Παρεμβάσεως ελαιολάδου εις την χώραν μας δια την εφαρμογήν τῆς κοινῆς ελαϊκῆς πολιτικῆς (βάσει τοῦ Κανονισμοῦ 136/66, ἀρθ. II, παρ 4 καὶ τοῦ Κανονισμοῦ 164/66 ἀρθρ. I καὶ 2)

Γεωγραφικά Διαμερίσματα	Μέση παραγωγή (1.000 τόν.)	Κύρια Κέντρα Παρεμβάσεως	Μέση παραγωγή (1.000 τόν.)	Δευτερεύοντα Κέντρα Παρεμβάσεως
1. ΒΟΡΕΙΟΣ ΕΛΛΑΣ	5,1	1. Καβάλα (Θάσος)	2,5	1. Πολύγυρος.
2. ΘΕΣΣΑΛΙΑ	7,7	2. Βόλος	3,1	2. Ἴλμυρος.
3. ΑΝ. ΣΤΕΡΕΑ-ΕΥΒΟΙΑ ΚΥΚΛΑΔΕΣ	15,0	3. Ἀττική	1,4	3. Πόρος. 4. Θῆβαι. 5. Λειβαδιά. 6. Κύμη 7. Χαλκίς. 8. Ἀταλάντη 9. Λαμία. 10. Ἀμφίσσα.
4. ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑ - ΗΠΕΙΡΟΣ	5,7	4. Μεσολόγγιον	1,8	11. Ἴγουμενίτσα. 12. Πάργα. 13. Πρέβεζα.
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ				
5. ΚΟΡΙΝΘΙΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΠΛΙΑ - ΑΡΚΑΔΙΑ	12,0	5. Ναύπλιον	1,6	14. Κιάτον. 15. Κόρινθος. 16. Ευλόκαστρον. 17. Ἄργος. 18. Ἄστρος. 19. Τρίπολις.
6. ΑΧΑΪΑ - ΗΛΕΪΑ	10,6	6. Αἴγιον	3,8	20. Πάτραι. 21. Κάτω Ἄχαϊα. 22. Πύργος. 23. Ζαχάρω.
7. ΔΑΚΩΝΙΑ	15,0	7. Σπάρτη	6,0	24. Γύθειον. 25. Σκάλα 26. Μολαίον.
8. ΜΕΣΣΗΝΙΑ	14,5	8. Καλαμάτα	3,5	27. Κυπαρισσία. 28. Φιλιατρά. 29. Γαργαλιάνοι. 30. Χώρα. 31. Πύλος. 32. Μεσσήνη. 33. Μελιγαλάς.
9. ΝΗΣΟΙ ΑΝΑΤ. ΑΙΓΑΙΟΥ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	30,0	9. Μυτιλήνη	19,2	34. Καλλονή. 35. Βαθὸ Σάμου. 36. Χίος. 37. Ρόδος.
10. ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ	27,0	10. Κέρκυρα	11,5	38. Ζάκυνθος. 39. Πάξοι. 40. Ἀργοστόλιον. 41. Λευκάς.
11-12. ΚΡΗΤΗ	55,8	11. Ἡράκλειον 12. Χανιά	12,6 15,1	42. Μοίραι. 43. Ἀρκαλοχώρι. 44. Ἅγιος Νικόλαος. 45. Ἱεράπετρα. 46. Σητεία. 47. Ρέθυμνον. 48. Πέραμα. 49. Βάμμος. 50. Καστέλι.

1. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀντιστοίχων ποσοτήτων ἐκάστου Κέντρου Παρεμβάσεως ἐλήφθη ὅπ' ὄψιν ὁ μέσος ὀρος τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς τῶν δύο ἐσοδείων 1966/67 καὶ 1967/68, δηλ. 175.200 τόν. καὶ 217.000 τόν. ἀντιστοίχως. Νεώτερα στοιχεῖα εἶναι δυνατόν νὰ μεταβάλλουν ὄρισμένα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τὸ «ἀποτέλεσμα εὐημερίας» ἐκ τῆς κοινῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ.
ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐλαϊκὴν οἰκονομίαν
καὶ προτεινομένη πολιτικῆ

Ἡ κοινὴ πολιτικὴ προστασίας ἐνὸς ἀγροτικοῦ προϊόντος τῆς Ε. Ο. Κ. ἐπηρεάζει τὰς τιμὰς, τὰς εἰσαγωγὰς—ἐξαγωγὰς, τὴν κατανάλωσιν καὶ τὴν παραγωγὴν του. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς εὐημερίας :

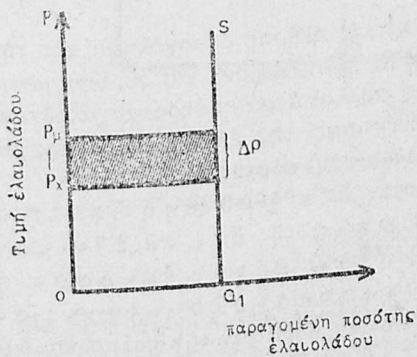
α) τοῦ συνόλου τῆς Ε.Ο.Κ.,

β) ὀρισμένων μόνον μελῶν της καὶ

γ) τοῦ ὑπολοίπου κόσμου (ὡς παραγωγῶν καὶ καταναλωτῶν ἐλαιολάδου).

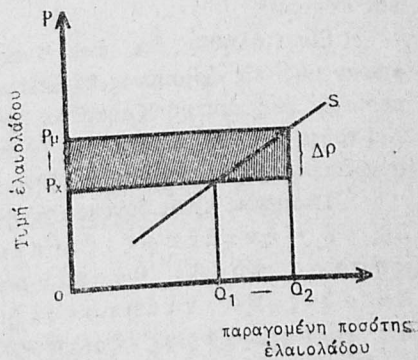
Τὸ συγκεκριμένον πρόβλημα, ποῦ διερευνᾶται ἐδῶ, περιορίζεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ μεγέθους τῆς εὐημερίας (θετικῆς ἢ ἀρνητικῆς), τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν οἱ Ἕλληνες παραγωγοὶ ἐλαιολάδου μετὰ τὴν πλήρη ἔνταξιν εἰς τὴν Ε. Ο. Κ.

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ παραγωγῶν χώρας — ὑποψηφίου μέλους τῆς Ε.Ο.Κ.—ἡ τεχνικὴ ἐκτίμησις τῆς ὠφελείας ἢ τῆς ζημίας της βασίζεται εἰς τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τοῦ «οἰκονομικοῦ πλεονάσματος τοῦ παραγωγῶν» (Producer's [economic] surplus). Ἡ μεταβολὴ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς παραγωγῶν χώρας ἰσοῦται μὲ τὴν μεταβολὴν τῆς τιμῆς (ΔΡ) ἐπὶ τὴν προσφερομένην εἰς τὴν ἀγορὰν ποσότητα. Ἡ σχετικὴ μεταβολὴ τῆς τιμῆς καθορίζεται ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. (ἐπιδόσεις), ἐνῶ ἡ προσφερομένη ποσότης μετὰ τὴν μεταβολὴν τῆς τιμῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐλαστικότητα προσφορᾶς τοῦ παραγομένου προϊόντος. Εἰς τὰ κατωτέρω δύο διαγράμματα γίνονται δύο ὑποθέσεις: α) ἡ περίπτωσις τῆς τελείως ἀνελαστικῆς προσφορᾶς (Διάγραμμα Α) καὶ β) ἡ περίπτωσις τῆς ἐλαστικῆς προσφορᾶς (Διάγραμμα Β).

ἀνελαστικὴ προσφορὰ
ἐλαιολάδου
(σταθερὰ παραγωγή)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Α

ἐλαστικὴ προσφορὰ
ἐλαιολάδου
(αὐξανόμενη παραγωγή)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Β

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ παραγωγή εἶναι τελείως ἀνελαστικὴ (κάθετος γραμμὴ S), ὁπότε τὸ πρόσθετον εἰσόδημα τοῦ παραγωγοῦ (R_1) εἶναι :

$$R_1 = \Delta P \cdot Q_1$$

$$(\Delta P = P_\mu - P_\chi) \quad (A)$$

ὅπου P_μ = ἡ τιμὴ ἐλαιολάδου μετὰ τὴν πλήρη ἔνταξιν,
 P_χ = ἡ τιμὴ ἐλαιολάδου χωρὶς τὴν ἔνταξιν,
 ΔP = ἡ διαφορὰ (μεταβολὴ) τιμῆς (ἐπιδότησις),
 Q_1 = ἡ σταθερὰ ποσότης παραγωγῆς, καὶ
 R_1 = πρόσθετα ἔσοδα παραγωγοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐλαστικῆς προσφορᾶς (ἡ καμπύλη S δεικνύει τὸ ὀριακὸν κόστος παραγωγῆς) τὸ εἰσόδημα θὰ εἶναι ὑψηλότερον :

$$R_2 = \Delta P \cdot Q_2 \quad (B)$$

ὅπου τὸ Q_2 θὰ εἶναι ἡ νέα ὑψηλότερα παραγωγή εἰς τὴν τιμὴν P_μ (νέα ποσότης ἰσορροπίας) μετὰ τὴν ἑναρμόνισιν εἰς θετικὴν ἀνταπόκρισιν τῶν παραγωγῶν εἰς τὴν ὑψηλότεραν τιμὴν.

Ἐφ' ὅσον τὰ ἀκαθάριστα ἔσοδα εἰς τὴν (B) θὰ εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τὴν περίπτωσιν (A), ἐνδείκνυται ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς ἐλαιολάδου. Ἐν προκειμένῳ τίθεται σοβαρὸν θέμα, ἐὰν ἡ περαιτέρω αὔξησις τῆς παραγωγῆς συνοδεύεται ἀπὸ αὐξανόμενον κόστος παραγωγῆς, ὁπότε αἱ ἔθνικαὶ ὠφέλειαι ἐκ τῆς ἐντάξεως θὰ εἶναι περιορισμέναι. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐλαιοκαλλιιεργείας εἰς τὰς ὄρεινὰς ἢ καὶ ἡμιορεινὰς ἐκτάσεις ἔχει χαμηλὸν ἐναλλακτικὸν κόστος (κόστος εὐκαιρίας) λόγω τῶν περιορισμένων ἐναλλακτικῶν δυνατοτήτων γεωργικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν. Ὑπὸ συνθήκας ὑποαπασχολήσεως τῶν λοιπῶν πόρων εἰς τὴν γεωργίαν (ἐὰν π.χ. ὑπάρχη ὑποαπασχόλησις εἰς τὴν ὑπαιθρὸν μας), ἐνδείκνυται ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐλαιοκαλλιιεργείας εἰς τὰς ὄρεινὰς ἢ καὶ ἡμιορεινὰς ἐκτάσεις.

Εἶναι ἀληθές ὅτι, ἐνῶ γενικῶς ἐπικρατῆ πλήρης ἀπασχόλησις εἰς τὴν χώραν μας, εἰς ὀρισμένας περιόδους (χειμῶν, φθινόπωρον) καὶ εἰς ὀρισμένας περιοχὰς (π.χ. ὄρεινὴ Κρήτη καὶ Μυτιλήνη) πολλοὶ ἀγρόται ὑποαπασχολοῦνται. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐλαιοκαλλιιεργείας θὰ συνοδεύεται μὲ λίαν χαμηλὸν ἔθνικὸν (κοινωνικὸν) κόστος.

Ἐπομένως εἶναι δυνατόν νὰ γενικεύωμεν ὅτι ἡ ἔθνικὴ ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐντάξεως θὰ εἶναι ὑψηλὴ (ἢ ὅτι τὸ ἔθνικὸν κόστος αὐτῆς θὰ εἶναι χαμηλόν) μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἔνταξις θὰ κινητοποιήσῃ ὑποαπασχολομένους ἔθνικοὺς πόρους ἢ πόρους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐπέτυχον τὴν καλύτεραν δυνατὴν (ἀποτελεσματικὴν) χρῆσιν τῶν. Ὁ βαθμὸς κινητοποιήσεως (ἢ ἀποαδρανοποιήσεως) τῶν ὑποαπασχολομένων ἢ μὴ ἀποτελεσματικῶς χρησιμοποιουμένων ἔθνικῶν πόρων μετὰ τὴν ἔνταξιν μετρεῖ τὸ ἀναπτυξιακὸν ἀποτέλεσμα αὐτῆς (Διάγραμμα B).

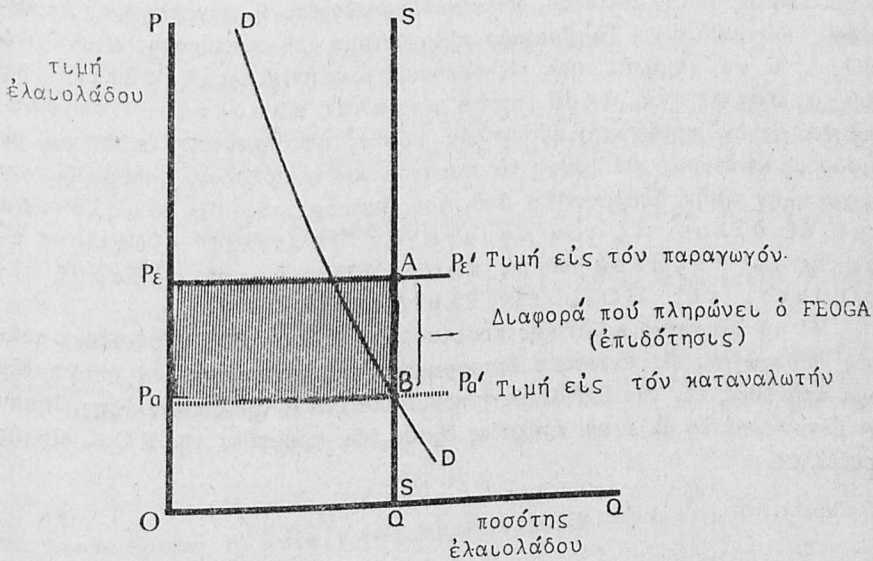
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Διαγραμματική ανάλυσις του καθεστώτος τιμών δια τὸ ἐλαιόλαδον, τοῦ καθιερωθέντος ὑπὸ τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ.

Κατὰ τὸ καθεστῶς τιμῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ὁ παραγωγὸς λαμβάνει μίαν ἐπιδο-
τουμένην ὑψηλὴν τιμὴν (τιμὴ εἰς τὸν παραγωγόν, P_e). Ἡ τιμὴ αὕτη εἶναι
ὑψηλοτέρα τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος εἰς τὴν ἀγορὰν (ἐνδεικτικὴ τιμὴ εἰς τὴν
ἀγορὰν, P_α) κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐπιδοτήσεως (E). Οὕτως ἔχομεν :

$$P_e = P_\alpha + E$$

Ἡ καταβαλλομένη ἀπὸ τὸν καταναλωτὴν ἐνδεικτικὴ τιμὴ (P_α) εἶναι χα-
μηλοτέρα τῆς λαμβανομένης ὑπὸ τοῦ παραγωγοῦ (P_e). Τοῦτο καθιερώθη διὰ
νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀπορρόφησης τοῦ προϊόντος ὑπὸ τῶν καταναλωτῶν.

Ἡ κεκαλυμμένη διὰ σκιᾶς ἐπιφάνεια $P_e A B P_\alpha$ δεικνύει τὸ
χρηματικὸν κόστος τῆς κοινῆς ἐλαϊκῆς πολιτικῆς τῆς ΕΟΚ.

Διάγραμμα Γ

Εἰς τὸ Διάγραμμα Γ ὁ παραγωγὸς ἔχει τὴν ἐγγύησιν μιᾶς ὑψηλῆς τιμῆς
 $P_e P_e'$, τὴν ὁποίαν λαμβάνει μὲ δύο τρόπους: α) τὴν τιμὴν ποὺ σχηματίζεται
εἰς τὴν ἀγορὰν ($P_\alpha P_\alpha'$) ἀπὸ τὴν ζήτησιν τῶν καταναλωτῶν καὶ β) τὴν χορη-
γουμένην ἐπιδότησιν (E) τοῦ FEOGA τῆς ὁποίας τὸ ὕψος εἶναι AB. Ἡ κατα-
γουμενὴν ἐπιδότησιν (E) τοῦ FEOGA τῆς ὁποίας τὸ ὕψος εἶναι AB. Ἡ κατα-
νάλωσις ἐλαιολάδου θὰ εἶναι εἰς τὸ σημεῖον B, ὅπου οἱ καταναλωταὶ (ὡς
ὑποδεικνύει ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως) ἀγοράζουν ὀλόκληρον

την διαθέσιμον ποσότητα (ή καμπύλη ζητήσεως DD εφάπτεται τῆς ἀνελαστικῆς καμπύλης Προσφορᾶς SS). Ἡ τιμὴ, τὴν ὁποίαν πληρώνουν οἱ καταναλωταί, εἶναι (OP_α), οἱ παραγωγοὶ λαμβάνουν OP_e καὶ ἡ διαφορὰ ΔP ($P_e - P_\alpha$) ἢ AB καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ FEOGA ὡς δαπάνη προστασίας τοῦ προϊόντος εἰς τοὺς παραγωγούς, ἀναλόγως τῆς προσφερομένης ὑπ' αὐτῶν ποσότητος ἐλαιολάδου.

Τὸ ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον τίθεται ἐν προκειμένῳ, εἶναι τὸ ἐξῆς: Ποῖον θὰ εἶναι τὸ χρηματικὸν κόστος τῆς προστασίας τῆς παραγωγῆς ἐλαιολάδου διὰ τὴν E.O.K. (FEOGA); Τὸ κόστος τοῦτο ἐκτιμᾶται ὑπὸ τὸ ἐμβαδὸν τῆς περιοχῆς $P_\alpha B A P_e$, δηλ. τὸ μέγεθος τῆς ἐπιδοτήσεως κατὰ μονάδα παραγωγῆς ἐπὶ τὴν συνολικὴν παραγωγὴν ἐλαιολάδου.

Οὕτω τὸ υἱοθετηθὲν σύστημα προστασίας τῆς κοινῆς ἐλαϊκῆς πολιτικῆς συνίσταται: α) εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν παραγωγῶν δι' ἐπιδοτήσεων, β) εἰς μειωμένης τιμᾶς διὰ τοὺς καταναλωτὰς καὶ γ) εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὁμαλῆς ἀπορροφῆσεως τοῦ ἐλαιολάδου, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ συγκέντρωσις ἀποθεμάτων τοῦ προϊόντος. Τὸ βασικὸν πλεονέκτημα τοῦ συστήματος εἶναι ὅτι ὁ FEOGA, μὲ τὰς χαμηλὰς τιμὰς εἰς τὸν καταναλωτὴν, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρέωσεως νὰ ἀποθηκεύῃ μεγάλην ποσότητα ἐλαιολάδου (αἱ ὁποῖαι συνδέονται μὲ ὑψηλὸν κόστος ἀποθηκεύσεως κ.λπ. καὶ μὲ διαφόρους κινδύνους) καθ' ὅσον τὸ παραγόμενον ἐλαιολάδον, προσφερόμενον εἰς χαμηλὴν τιμὴν, ἀπορροφᾶται ἀπὸ τοὺς καταναλωτὰς. Ἡ ὑψηλοτέρα τιμὴ ἐξ ἄλλου εἰς τὸν παραγωγὸν ἀποτελεῖ κίνητρον ἐπεκτάσεως τῆς παραγωγῆς πρὸς κάλυψιν τοῦ σοβαροῦ ἐλλείμματος τῆς E.O.K. εἰς ἐλαιολάδον.

Ἡ μὴ ἐφαρμογὴ πολιτικῆς προστασίας τοῦ ἐλαιολάδου θὰ ὠθοῦσε πολλοὺς παραγωγούς εἰς ἐντόνους διαμαρτυρίας καὶ ἀναταραχάς, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἀσυνήθεις εἰς τὴν E.O.K., ὡς ἡ περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποίαν ὠδηγήθησαν ὄχι μόνον τρακτέρ ἀλλὰ καὶ ἀγελάδες ἐξωθι τῶν γραφείων τῆς E.O.K. εἰς τὰς Βρυξέλλας.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

I

1. Δημητρόπουλου, Ζ. 'Η ελληνική γεωργία εις τὰ πλαίσια τῆς συμφωνίας συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Προοπτικαί, Ἀθήναι 1972 (πολυγραφημένον).
2. Ζολώτα, Ξ.Ε. 'Η Ἑλλάς στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα, Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, Ἀρχεῖον Μελετῶν καὶ Ὁμιλιῶν, ἀρ. 33, Ἀθήναι 1976.
3. Θεοφανίδη, Σ.Μ. «Αἱ ἐπιπτώσεις τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπὶ τῶν μακροοικονομικῶν μεγεθῶν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας», Ἐπιθεώρησις Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, Ἰανουάριος 1967.
4. Θεοφανίδη, Σ.Μ. Προοπτικαί διὰ τὴν ἑλληνικὴν γεωργίαν εἰς τὴν Ε.Ο.Κ., Μάρτιος 1967 (πολυγραφημένον).
5. Κανελλοπούλου, Ἀθ. «Ἡ ἑλληνικὴ γεωργία στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα», Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος, 15 Ἰανουαρίου 1976.
6. Κουρνούτου, Νικ. Π. «Ἡ ἀνταγωνιστικότης τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας εἰς τὸν εὐρύτερο χῶρο τῆς Ε.Ο.Κ.», εἰς ἔκδοσιν «Ἑλληνικὴ Γῆ», Hellenews, Ἀπρίλιος 1973.
7. Pezmozoglu, J. «Greece's Proposed Accession to the E.E.C.», The World Today, April 1976.
8. Triantis, S.G. Common Market and Economic Development, C.P.E.R., Athens 1965.
9. Hitiris, Th., Trade Effects of Economic Association with the Common Market: The Case of Greece, Praeger Publishers, N. York 1972.

II

10. Atlantic Institute, A Future for European Agriculture, The Atlantic Papers 4, Paris 1970.
11. Balassa, B. «Trade Creation and Trade Diversion in the European Common Market: An Appraisal of the Evidence», The Manchester School, June 1974.
12. Clere, F. «Le Marché Commun Agricole», Que sais-je? Presses Universitaires de France, Paris 1964.
13. Dean, G. W. and Collins N. R. «Trade and Welfare Effects of EEC Tariff Policy: A Case of Oranges», Journal of Farm Economics, Vol. 48, N.ο 4, Part I, November 1966.
14. E.E.C., Bureau d'information de la Communauté Européenne, «L'Europe Verte, L-Politique agricole commune», (L'Europe en bref), No. 3, Bruxelles 1974.
15. E.E.C. (Executive Secretariat of the Commission), «Main points covered in mara

- ket organization regulations for the single market stage»
Supplement to Bulletin No 2, 1967.
16. E.E.C. (Service de Presse et d'Information des Communautés européennes), *Nouvelles de la Politique Agricole Commune*, «Structures Agricoles, Dix Programmes Communautaires» No. 9, Juillet 1967.
 17. Fisher, L. A. «Implications of European Integration for Canadian Agricultural Exports», *Canadian Journal of Agricultural Economics*, Vol. IX, 1961.
 18. Kempinski, I. «Entry into the European Common Market and British Agricultural Income», University of Manchester, Dept. of Agricultural Economics, Bulletin No. 114, November 1966.
 19. Kleiman, E. and Lubin, Ch. «Reference Prices in the Agricultural Policy of the EEC: The Case of Oranges», *The Manchester School*, No. 3, September 1968.
 20. Kreinin, M.E. «Israel and the European Economic Community», *The Quarterly Journal of Economics*, Vol. LXXXII, May 1968.
 21. Poharnok, J. T. «Gmeenschappelijk Vetten-en olienbeleid», Office Statistiques de Communautés Européennes, *Informations Statistiques*, No. 2, 1966. [(Περιληψις άγγλικά).
 22. Williamson, J. «On Estimating the Income Effects of British Entry to the EEC», *Survey Papers in Economics*, No. 5, June 1971.